

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

จิตสมัย พอกทรัพย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

จิตสมัย พอกทรัพย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

GUIDELINES FOR ENHANCING COMPETENCY IN THE USE OF INFORMATION AND
COMMUNICATION TECHNOLOGY FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

CHITSAMAI POKSUB

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ชิตสมัย พอกทรัพย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกุล)

..... ประธาน

(ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม)

..... กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณีฐ์ จันทวรานนท์
สมพงษ์ธรรม)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกุล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณีฐ์ จันทวรานนท์
สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(ดร.ณัฐฉาน พุเต็มวงศ์)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา ชีระวิชิตระกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920307: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การเสริมสร้างสมรรถนะ, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ชิตสมัย พอกทรัพย์ : แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (GUIDELINES FOR ENHANCING COMPETENCY IN THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สฎายุ ชีระวิชิตระกูล, ปร.ด., ภัคณัฐ จันทนวรรณที่ สมพงษ์ธรรม, Ph.D. ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 2) การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการวิจัย พบว่า

1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีสภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมี

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านจริยธรรมกฎหมายและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งสิ้น 16 แนวทาง

3) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 พบว่า มี การยอมรับและความเป็นไปได้ทุกด้าน โดยด้านที่มีการยอมรับและความเป็นไปได้มากที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

65920307: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ENHANCING COMPETENCY, COMMUNICATION TECHNOLOGY

CHITSAMAI POKSUB : GUIDELINES FOR ENHANCING COMPETENCY IN THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY COMMITTEE: SADAYU TEERAVANITRAKUL, Ph.D. PAKKANAT CHANTHANAVARANONT SOMPONGTAM, Ph.D. 2025.

The objectives of this research are: 1) Study the current and expected conditions of enhancing competency in the use of information and communication technology (ICT) for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 2) Explore approaches for enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 3) Assess the appropriateness and feasibility of the approaches for enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 This research employs a mixed-methods approach and is conducted in three phases: 1) Studying the current and expected conditions of enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1. 2) Exploring approaches for enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 3) Evaluating the appropriateness and feasibility of the approaches for enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1.

The research findings reveal that:

1) The current state of enhancing competency in the use of ICT for school administrators under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 is at a high level, while the expected state is at the highest level.

2) The study identified five key aspects of enhancing competency in the use of ICT for school administrators, encompassing a total of 16 approaches. These aspects include

leadership and vision in ICT utilization, support for ICT-based learning management, promotion and management of ICT competency, ethics, law, and safety in ICT usage, and ICT knowledge and application.

3) The assessment of the appropriateness and feasibility of the proposed approaches indicated acceptance and feasibility across all aspects. The most accepted and feasible aspect is leadership and vision in ICT utilization.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ศญาญ ชีระวิชิตระกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวานนท์ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐฐา มาเชก ว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น และ ดร.ณัฐฉาน พุเต็มวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ห้องแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลและให้สัมภาษณ์ตามความเป็นจริงทุกท่าน

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน และขอมอบเป็นกำลังใจสำหรับผู้บริหารและครูที่มีความตั้งใจในการทำงาน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกท่าน

จิตสมัย พอกทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของงานวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	12
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา	13
3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ	21
4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	31
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	66

ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	68
ระยะเวลาที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	73
ระยะเวลาที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล	77
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล.....	77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	123
สรุปผล	123
อภิปรายผล	126
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	147
ภาคผนวก ก	148
ภาคผนวก ข	151
ภาคผนวก ค	169
ภาคผนวก ง	174
ประวัติย่อของผู้วิจัย	178

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 พื้นที่บริการด้านการศึกษา	12
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร .40	40
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	78
ตารางที่ 4 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	79
ตารางที่ 5 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	80
ตารางที่ 6 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	82
ตารางที่ 7 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	83
ตารางที่ 8 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	85
ตารางที่ 9 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	87
ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยรวมและรายด้าน	89
ตารางที่ 11 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	90
ตารางที่ 12 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	91
ตารางที่ 13 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	92
ตารางที่ 14 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	93
ตารางที่ 15 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	94

ตารางที่ 16 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา97

ตารางที่ 17 การตั้งแคะาะห์ประเด็นหลักสำคัญจากบทสัมภาษณ์109

ตารางที่ 18 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา (n = 8).....111

ตารางที่ 19 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (n = 8)113

ตารางที่ 20 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....114

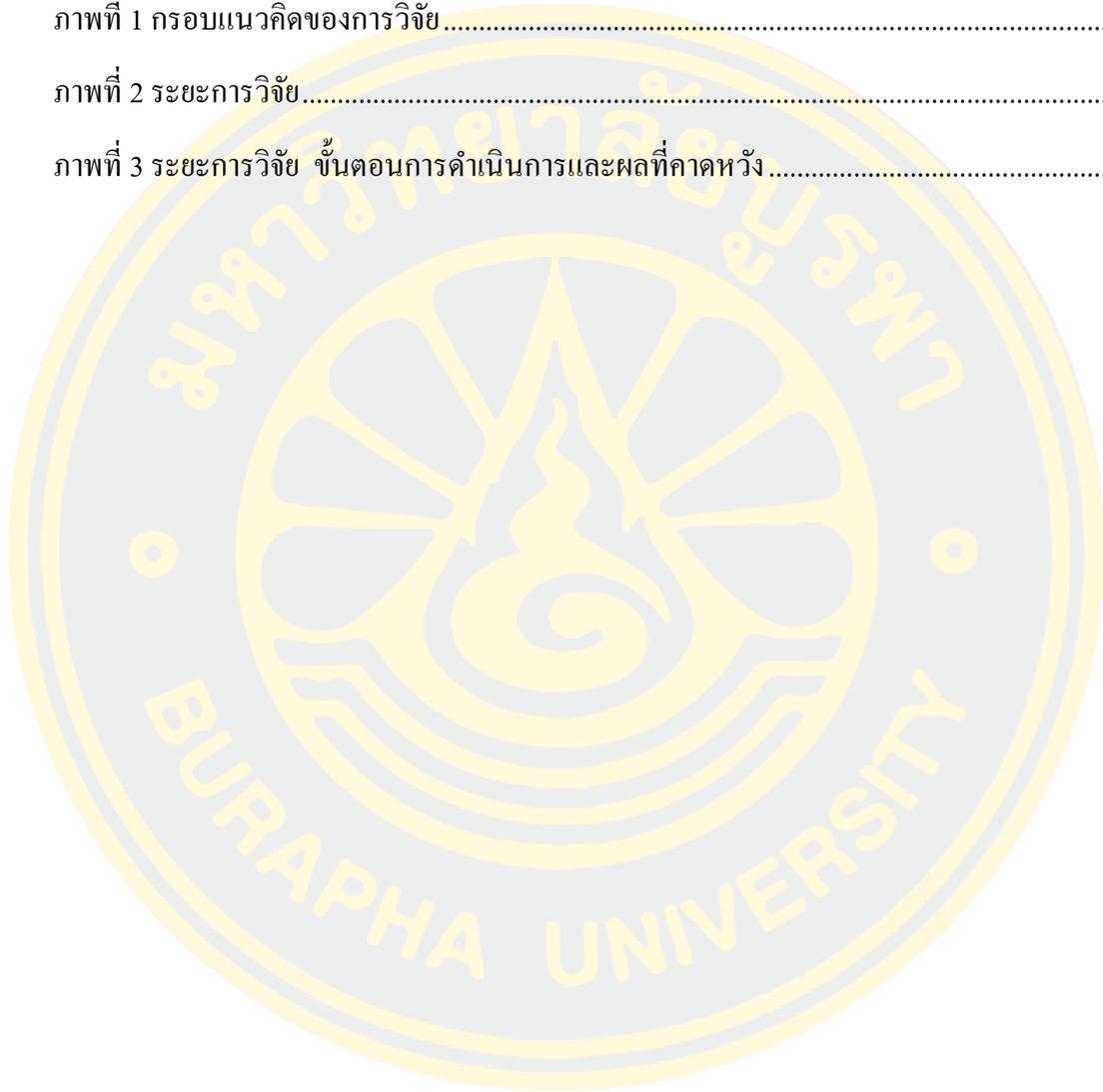
ตารางที่ 21 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร (n = 8)116

ตารางที่ 22 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร118

ตารางที่ 23 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้าง
สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....120

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 ระยะเวลาวิจัย.....	66
ภาพที่ 3 ระยะเวลาวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวัง.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้โลกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อการบริหารจัดการสู่การเปลี่ยนผ่านศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นการเตรียมคน การสร้างคน การสร้างนวัตกรรม การเชื่อมโยงและเข้าถึงเทคโนโลยี รวมทั้งเพื่อการอยู่ในความเปลี่ยนแปลงอันเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่นำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ และการพัฒนาองค์กรที่สามารถแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาในการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ การปรับเปลี่ยนจุดเน้น ปรับเปลี่ยนกระบวนการ และปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไปสู่โลกที่หนึ่ง โดยมีกลไกพัฒนาภายใต้บริบทศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับพลเมืองและเยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญของสมรรถนะ (พรชัย เจดามาน, นิตยาพร กินบุญ และไพฑูรย์ พิมติ, 2560) ดังนั้น การจะพัฒนาองค์กรต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เหมาะสมกับรูปแบบการบริหารจัดการ องค์กรที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยในโลกปัจจุบันและในอนาคต สามารถปรับตัวและเรียนรู้การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงที่สุดดังนั้นเมื่อองค์กรต้องการพัฒนาระบบงาน หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน สิ่งสำคัญที่ลืมไม่ได้ คือ การเสริมสร้างสมรรถนะตามตำแหน่งของบุคลากร

โดยสมรรถนะ (Competency) คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristic of Attributes) ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม (Behavior) ที่จำเป็นและมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าบุคคลอื่น หรือเหนือกว่าเกณฑ์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับสมรรถนะตามตำแหน่งของบุคลากร จะครอบคลุมความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะที่บุคลากรจำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ ความมั่นใจของตนเอง การสื่อสารเชิงใจ การประสานงาน การวางแผน การติดตามงาน การเจรจาต่อรอง การแก้ปัญหา การให้คำปรึกษา เป็นต้น (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์, 2560) จะเห็นได้ว่า ความสามารถเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร โดยเฉพาะในเรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคล เพราะความสามารถเป็นปัจจัยที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร ซึ่งจะเป็น

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรบุคคล เพราะความสามารถเป็นปัจจัยที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร ดังนั้น องค์กรต่างๆ จึงพยายามนำความสามารถเป็นปัจจัยในการบริหารองค์กรในด้านต่างๆ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรเพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (พินดา สุวรรณมาลา, 2557) โดยในการบริหารองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับของการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเท่าทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน (จิรัชยา สมบูรณ์ชัย, 2563) ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ คือ ความสามารถของผู้บริหาร ความสามารถหรือความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา โดยมีคุณลักษณะด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) พฤติกรรม (Behavior) พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆ ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ จนประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่วางแผนไว้ (กรกต ขาวสะอาด, 2559) ผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญที่สุดในระบบบริหารจัดการขององค์กร ควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติเกี่ยวกับไอซีที หรือพัฒนาศักยภาพไอซีทีให้เพียงพอ เพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษามีความถูกต้องแม่นยำ แม่นยำ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดภาระงานของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี(เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ, 2553)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในศตวรรษนี้จะต้องพัฒนาเพื่อเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกและการพัฒนาประเทศโดยผลิตประชากรที่มีทักษะที่สามารถแข่งขันได้สูงในโลกที่กำลังประสบกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ เน้นที่ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, น.20) ในปัจจุบันเป็นยุคการศึกษาดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อการบริหาร การศึกษา สถานศึกษา การจัดการสอนและการเรียนรู้ รวมถึงการดูแลนักเรียนในด้านต่างๆ เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการทำให้การบริหารการศึกษามีคุณภาพและเข้าถึงได้ง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบบริหารต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทและพัฒนาการบริหารในการกิจต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึง

การเป็นผู้นำในการสนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อชีวิตของนักศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning ให้เป็นกระบวนการสอนและเรียนรู้ ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการทำ “ความรู้” ที่เกิดขึ้นคือ ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักศึกษาจะต้องมีโอกาสได้ทำมากกว่าแค่การฟัง (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2560, น.1) ความสามารถและศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในยุคดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพสูงสุดเพื่อตอบสนองต่อนโยบายต่างๆ ผู้บริหารการศึกษาซึ่งถือเป็นผู้นำที่สำคัญที่สุดจึงจำเป็นต้องศึกษา วิจัย และเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล สติปัญญาดิจิทัล (Digital Intelligence: DQ) ของผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนเป็นผลผลิตของกระบวนการศึกษา สติปัญญาดิจิทัล (Digital Intelligence: DQ) หมายถึง ความสามารถทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญาที่ทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับความท้าทายและปรับตัวให้เข้ากับชีวิตดิจิทัลได้ สติปัญญาดิจิทัลครอบคลุมถึงความรู้ ทักษะ ทักษะทัศนคติ และค่านิยมที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในฐานะสมาชิกของโลกออนไลน์ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ทักษะด้านสื่อและสังคมในโลกออนไลน์ (สรานนท์ อินทนนท์, 2563, น.3) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความฉลาดทางดิจิทัลและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาดิจิทัล

จากการที่ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและคอมพิวเตอร์ จึงจะสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดังกล่าวในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม คุ่มทุน และเพียงพอต่อการใช้งาน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงศักยภาพในการบริหารจัดการและจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในชุมชนแล้ว ยังทำให้โรงเรียนเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนอีกด้วย (เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ, 2553) รวมถึงสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลมาปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีศักยภาพในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน บุคลากร และหัวใจของการพัฒนาคือผู้เรียน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องทราบศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลที่ผู้บริหารควรมี เพื่อนำมา

ประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาในระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างสถานศึกษาที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล (Digital Era)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาชีพเพื่อให้ผู้บริหารการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อมุ่งสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอันเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

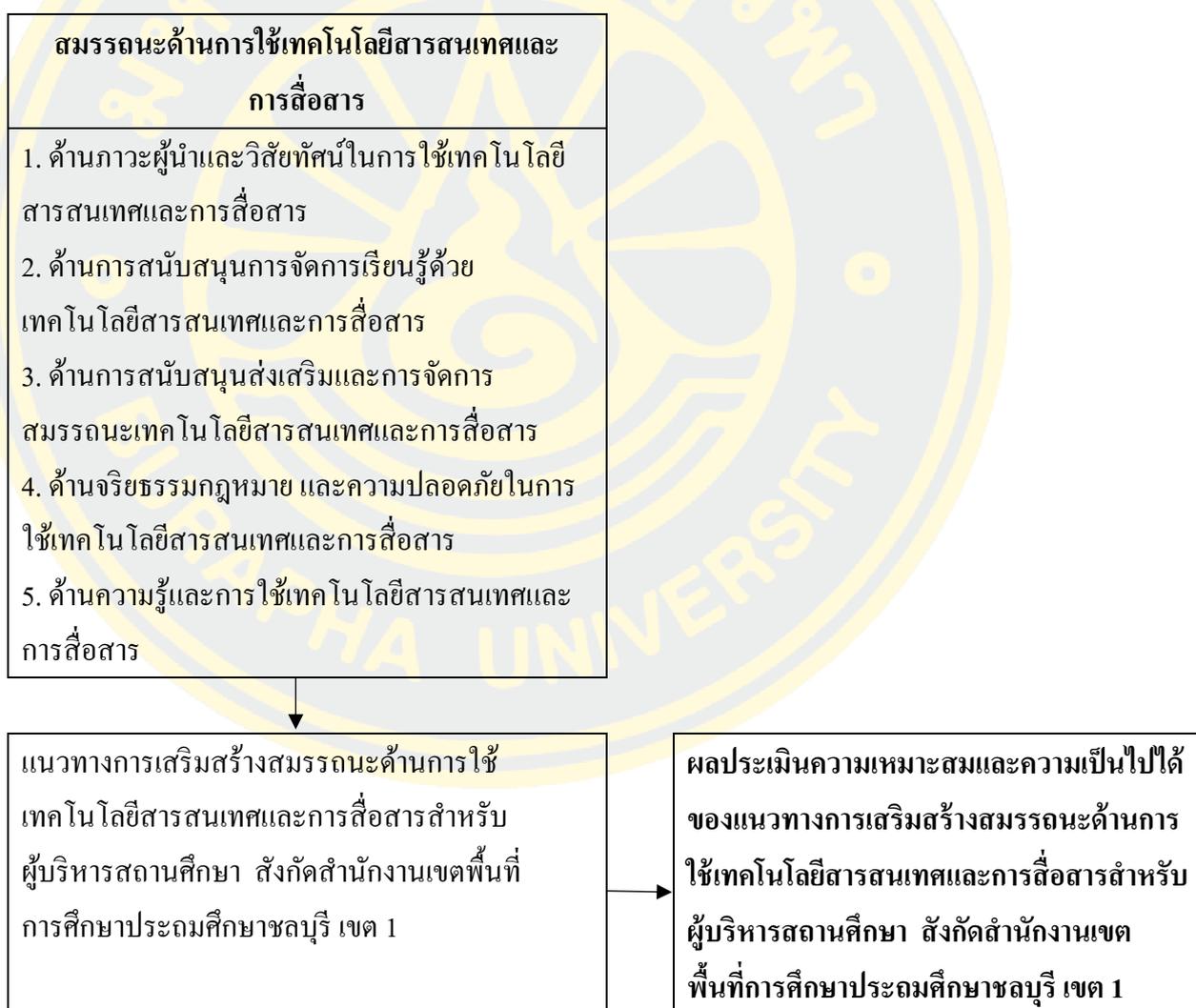
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรเป็นอย่างไร
3. แนวทางความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา 1 โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สามารถแสดงได้ดังภาพ ที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. ผลวิจัยจะเป็นข้อมูลแนวทางสำหรับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาเอกสารทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,066 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 104 คน และครูผู้สอน จำนวน 962 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 จำนวน 283 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) กำหนดตามตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยอ้างอิงจากข้อมูลที่ได้รับในระยะที่ 1 และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 1 จำนวน 2 คน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และได้รับความเหมาะสมในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

2. เป็นผู้ที่ได้รับรางวัลหรือมีผลงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นที่ประจักษ์ในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

3. เป็นผู้บริหารในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลหรือมีผลงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 จำนวน 2 คน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยใช้การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

เขต 1

2. เป็นผู้ที่มีความสนใจและใช้ประโยชน์จากแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3. เป็นผู้ที่มีความสมัครใจเข้าร่วมสนทนากลุ่มและประสงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะการบริหารการศึกษาสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ได้แก่ สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ทุกฝ่ายมีความพอใจร่วมกันและเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดขององค์กรจึงต้องมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย

1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา วางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษ สนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษ สนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ

2) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษา 2) สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ 3) ใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา 5) ดำเนินการให้บุคลากรได้พัฒนาทักษะวิชาชีพด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา

3) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน วางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา บูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่น ๆ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัย

4) ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของสถานศึกษา 3) จัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา 5) มีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ 5) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี

5) ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) 2) มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา 4) มีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ (Operating System: OS) 5) มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐาน

ต่าง ๆ ในการทำงาน 6) มีความรู้ความเข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning) 7) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ 8) มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้ การรวบรวมสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ 9) ความรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 หมายถึง แนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ไปในทิศทางที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน โดยในการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียนและฝ่ายบริหารหรือครูที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดและปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังต่อไปนี้

1. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ
4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 162/6 หมู่ 2 ถนนพระยาจักรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนครอบคลุมโรงเรียนประถมศึกษา 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พื้นที่บริการด้านการศึกษา

อำเภอ	พื้นที่	ประชากร	หมู่บ้าน	ตำบล	เทศบาล	อบต.	จำนวนโรงเรียน
เมืองชลบุรี	228.80	342,951	107	18	12	4	37
บ้านบึง	646.30	110,194	52	8	6	5	33
หนองใหญ่	397.50	23,975	24	5	1	4	12
รวม	1,272.60	477,119	183	31	19	13	82

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีสถานศึกษาในสังกัดรวมทั้งสิ้น 82 โรงเรียน (ข้อมูลวันที่ 10 พฤศจิกายน 2566) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 21 โรงเรียน ขนาดกลาง 49

โรงเรียน ขนาดใหญ่ 10 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 28,446 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 1,702 คน

สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชลบุรี เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 162/6 หมู่ 2 ถนน พระยาसाงจาอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชากรวัย เรียน ครอบคลุมโรงเรียนประถมศึกษา 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอพานทองและอำเภอนนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอศรีราชา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบ่อทอง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอศรีราชาและอ่าวไทย

2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งคุณภาพการศึกษาในแต่ละสถานศึกษานั้น จึงขึ้นอยู่กับ ความเป็นผู้นำ ความสามารถ การการแสดงผลงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ๆ โดยผู้วิจัยได้ ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้าน วิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา ด้วยความสำคัญ ของตำแหน่งนี้นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

วิชาสุทธิ ทิพย์วงศ์ (2557) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่บังคับบัญชา ซึ่งดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ใน สถานศึกษาที่มีบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

พระครูวิจิตรธรรมโชติ (2551) ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัดการและกำกับดูแลกิจการ ตลอดจนดำรงตำแหน่งสูงในองค์กร และใน การบริหารจะต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่าย ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะ ในการบริหารในทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นธนาคาร อุตสาหกรรม ธุรกิจ หรือการศึกษา หากเป็น โรงเรียน ผู้บริหารก็คือ หัวหน้าครู อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ

วิรัตน์ รัตนกำเนิด (2557) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารคือผู้ที่ดูแล รักษา พัฒนาองค์กรให้ดำรงอยู่ด้วยความมั่นคงเจริญก้าวหน้า และใช้ความรู้ความสามารถความพยายาม ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร โดยหลักการและเหตุผลเป็นที่ยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาผสมผสาน เพื่อจะพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่จะเป็นผู้ที่ทำงานประสบผลสำเร็จต้องรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองว่าควรปฏิบัติอย่างไรต่องานที่รับผิดชอบ เพื่อการบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

อภิชาติ ใจซื่อ (2557) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง หัวหน้าครู หรือ อาจารย์ หรือผู้อำนวยการซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์กร ทำหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม และปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พิชญ คนซื่อ (2558) ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งราชการเพื่อบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้บรรลุนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการนำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะผู้นำทางวิชาการ ต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในสถานศึกษา และต้องมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำที่ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และสนับสนุนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และการสื่อสารในการเรียนรู้

จากความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคลากรมีอาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานของโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้บริหารหรือครูที่มีคุณสมบัติและหน้าที่ในโรงเรียนตามที่กำหนด ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานการศึกษาในโรงเรียน เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ภายในโรงเรียนให้บรรลุนโยบายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงถือเป็นผู้นำและมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ดวงกมล กิ่งจำปา (2555) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารการศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ในด้านวัตถุประสงค์ ผู้บริหารการศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้
 - 1.1) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการศึกษา แล้วกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายทางการบริหาร
 - 1.2) ระลึกเสมอว่าอะไรที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน
 - 1.3) ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการศึกษา
 - 1.4) ทำให้บุคลากรทางการศึกษายอมรับเป้าหมายทางการศึกษา ทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ และให้ทุกคนแบ่งจุดมุ่งหมายสู่การปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน
 - 1.5) ค้นหาวิถีทางที่มีสำหรับทำให้เป้าหมายบรรลุผลสัมฤทธิ์
 - 1.6) หาวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษาทุกคน และก่อให้เกิดความสามัคคีขึ้นในระหว่างบุคลากรทางการศึกษาเดียวกัน
- 2) ในด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - 2.1) ออกแบบรูปแบบเพื่อการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า โดยผ่านการเลือกแนวทางที่ดีที่สุด
 - 2.2) กำหนดผลที่ได้จากการปฏิบัติงาน
 - 2.3) ทำความกระจ่างในสิ่งที่ต้องการให้สัมฤทธิ์ผลและวิธีการ
 - 2.4) วางแผนสำหรับผลสัมฤทธิ์และการปรับปรุงระบบค่านิยมของสังคม
 - 2.5) ทำงานให้ยืดหยุ่น เพื่อปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กับการเปลี่ยนแปลงของชีวิต
 - 2.6) ทำแผนให้สมบูรณ์
 - 2.7) ทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ
 - 2.8) ทำแผนการศึกษาให้เข้ากับแผนของประเทศ
 - 2.9) ร่างแผนโดยการตั้งอยู่บนพื้นฐานการวิจัย
 - 2.10) ทำแผนให้เป็นจริง และปฏิบัติได้

- 2.11) ใช้บริการของผู้เชี่ยวชาญ
- 2.12) ทำให้บุคลากรการศึกษาทุกคนเข้าใจแผน
- 3) ในด้านการจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 3.1) วางโครงสร้างของการจัดองค์การ รูปแบบของตำแหน่ง และความสัมพันธ์
- 3.2) กำหนดตำแหน่งของบุคลากร โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย
- 3.3) กำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากร
- 3.4) ส่งเสริมพฤติกรรมกลุ่มสู่ผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยผ่านทาง การปฏิบัติงาน กระบวนการสื่อความหมาย และการประเมินผล
- 3.5) ก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของกลุ่ม โดยผ่านทางความสัมพันธ์ที่ดี การแสดงออกด้วยตนเอง และการพัฒนาตนเอง
- 3.6) ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน
- 3.7) ทำให้องค์การเกิดบรรยากาศที่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน
- 3.8) ส่งเสริมประสิทธิผล และประสิทธิภาพ เพื่อให้วัตถุประสงค์สัมฤทธิ์ผล
- 3.9) คงไว้ซึ่งมิตรภาพ ความเคารพ และความมั่นใจในระหว่างบุคลากร
- 4) ในด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารการศึกษาควรมีหน้าที่ ดังนี้
- 4.1) แนะนำบุคลากร
- 4.2) แน่ใจว่ากิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 4.3) ประสานงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ครอบคลุมทิศทางการทำงาน
- 4.4) ได้ผลงานจากการทำงานมากที่สุด โดยลงทุนน้อยที่สุด
- 4.5) เคารพความรู้ บุคลิกภาพ และเกียรติของบุคลากรทุกคน
- 4.6) ทำให้บุคลากรเคารพตนเอง และมีความพึงพอใจในตนเอง
- 4.7) ก่อให้เกิดความสามัคคีในพลังทางกาย สักขม และเศรษฐกิจ
- 4.8) เป็นผู้ประสานระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง
- 4.9) เป็นผู้ประสานในเรื่องหลักสูตร วิธีสอน กฎระเบียบ บรรยากาศ
- 4.10) ใช้อำนาจและหน้าที่ตัดสินใจในกิจกรรมของบุคลากร
- 4.11) ทำให้บุคลากรรับผิดชอบต่องานที่ตนเองกระทำ
- 4.12) กำหนดขั้นตอนของปัญหาเพื่อการแก้ปัญหา
- 4.13) ใช้วิธีการแก้ปัญหาจากผลการอภิปรายของกลุ่ม
- 4.14) เข้าใจความรู้สึกและการตัดสินใจของบุคลากร และหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเห็นของตนเองแต่ผู้เดียว

5) ในด้านการประเมินผล ผู้บริหารการศึกษาควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1) ประเมินผลกระบวนการทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ โดยเปรียบเทียบมาตรฐานและค่านิยมที่กำหนดไว้

5.2) ค้นหาจุดอ่อน และแก้ไขจุดอ่อนดังกล่าว

5.3) รู้จุดแข็งของบุคลากร

5.4) ประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน และตัวบุคลากร

5.5) ประเมินผลเพื่อก่อให้เกิดความพอใจทางจิตวิทยา และปรับปรุงทักษะในเรื่องมนุษยสัมพันธ์

5.6) ก่อให้เกิดความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

5.7) ประเมินเจตคติของประชาชน เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

5.8) ทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และเป็นปรนัย

5.9) ส่งเสริมการประเมินผลตนเอง และการปรับปรุงตนเองในตัวบุคลากร

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการจัดกิจกรรมการทำงานอย่างเป็นระบบ ด้วยเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมโดยการใช้ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลาในการดำเนินงาน ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานด้วยจิตรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ภารดี อนันตนาวิ (2557) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังอย่างมีเหตุผลตามตำแหน่งที่มีขึ้นในหน่วยงาน

วิชาสุทธิ ทิพย์วงศ์ (2558) ได้กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน และกำกับติดตาม ประเมินผล

Rolls (1995 อ้างถึงใน ดวงกมล กิ่งจำปา, 2555) กล่าวว่า บทบาทผู้บริหารเป็นงานที่เปลี่ยนแปลงผู้นำ เพื่อต้องการปฏิรูปผู้บริหารให้มีรูปโฉมในคุณลักษณะผู้นำ เชี่ยวชาญในวินัย การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Senge (1990) ที่จำเป็นในการบริหารองค์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดขึ้น โดยฝึกฝนของผู้นำที่สร้างองค์การเรียนรู้ผ่านการพัฒนาบุคลากรผู้ร่วมงานให้ตอบสนอง ดังนี้

1) บทบาทผู้นำในการสร้างความคิดเชิงระบบ ที่คาดหวังให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจความเป็นทั้งหมด

2) บทบาทผู้นำในการสร้างการมุ่งสู่ความเป็นเลิศที่คาดหวังให้ผู้ตามเกิดการบำรุงน้ำใจการยอมรับ การมอบอำนาจความไว้วางใจเปิดเผยตนเองทำงานเพื่อเกียรติศักดิ์ศรีความอิสระความสามารถที่บรรลุผล เจริญเติบโต สนับสนุนทางเลื้อก ระยะเวลาในการสร้างความผิดพลาด สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ส่วนตนและผู้อื่น จุดประสงค์และสมมุติฐานที่ทำทาทาย

3) บทบาทผู้นำในการสร้างแบบแผน วิธีคิดที่คาดหวังให้ผู้ตามมีนวัตกรรม จุดประสงค์และสมมุติฐานที่ทำทาทาย

4) บทบาทผู้นำในการสร้าง และสานวิสัยทัศน์ที่คาดหวังให้ผู้ตามมีความรู้สึกในเป้าหมายส่วนบุคคล / คุณค่าการเป็นภาคี แรงจูงใจ ความชัดเจน ร่วมพัฒนาวิสัยทัศน์ ผูกพัน และความร่วมมือ

5) บทบาทผู้นำในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมที่คาดหวังให้ผู้ตามร่วมออกแบบการแสดงผลออกโดยตนเอง การช่วยเหลือ ขบวนการสร้างสรรค์ การเป็นสังคมเดียวกัน และความสัมพันธ์

Gorton (1988 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ บัจฉา, 2557) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

- 1) บทบาทในฐานะผู้บริหารจัดการ
- 2) บทบาทในฐานะเป็นผู้นำในด้านการสอน หรือด้านวิชาการ
- 3) บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัย
- 4) บทบาทในฐานะผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศ
- 5) บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
- 6) บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

The Wallace Foundation (2012 อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) เป็นมูลนิธิให้ทุนสนับสนุนโครงการความเป็นผู้นำด้านการศึกษาใน 24 รัฐทั่วสหรัฐอเมริกา โดยให้แนวทาง 5 ประการสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตาม ดังนี้

1) การสร้างวิสัยทัศน์ด้านวิชาการที่ประสบความสำเร็จแก่ผู้เรียน โดยนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้าใจและการเข้าร่วมของบุคลากรในการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย

2) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในการศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งต่อผู้เรียนและผู้ที่อยู่ภายนอก เพราะ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และกิจกรรมบรรยากาศเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนการสอนของนักเรียน

3) การปลูกฝังความเป็นผู้นำในผู้อื่น รวมถึงครูในโรงเรียน ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการบริหาร การสร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการจะส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพ

4) การปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะเน้นการทำงานด้วยความเอาใจใส่เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเน้นที่คุณภาพการสอนและการบรรลุผลที่คาดหวังจากนักเรียนและผู้ปกครอง

5) การจัดการบุคลากร ข้อมูล และกระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร รวมถึงครู บุคลากร และนักเรียน รวมถึงการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาข้อมูลสำหรับการบริหารและกระบวนการบริหาร

Derick Meado (2016 อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาได้เขียนบทความเรื่อง บทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียน โดยสรุปบทบาทสำคัญ 9 ประการของผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในโรงเรียน ดังนี้

1) ผู้นำ ได้แก่ ความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โครงการระดมทุนของโรงเรียน การพัฒนาและประเมินผลครู นโยบายพัฒนาโรงเรียน เป็นต้น

2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายวินัยนักเรียน งานส่วนใหญ่ของผู้บริหารคือการรักษาวินัยนักเรียน ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจระหว่างครูทุกคนและต้องมีเป้าหมายที่จะนำไปใช้กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้การทำงานของพวกเขาง่ายขึ้น

3) ผู้ประเมิน: ผู้บริหารส่วนใหญ่มีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะมีครูที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารต้องประเมินกระบวนการคุณภาพของครูอย่างยุติธรรม และต้องเน้นย้ำทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของการปฏิบัติงานของครู

4) การพัฒนาโปรแกรม การนำไปปฏิบัติ และการประเมินเป็นบทบาทหนึ่งของผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีการหาวิธีปรับปรุงประสบการณ์ของนักเรียน โปรแกรมการพัฒนาที่มีประสิทธิผลจะต้องครอบคลุม สอดคล้องกัน และต้องได้รับการประเมินเป็นประจำทุกปีและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) การตรวจสอบนโยบายและกระบวนการ เอกสารที่สำคัญที่สุดฉบับหนึ่งของฝ่ายบริหารโรงเรียนคือคู่มือนักเรียน คู่มือนักเรียนเป็นตัวบ่งชี้ที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้ฝ่ายบริหารทำงานได้ง่ายขึ้น โดยแจ้งให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองทราบถึงนโยบายและขั้นตอนที่ประสบความสำเร็จ

6) ทีมจัดการงานคือการสร้างตารางงานที่ต้องทำทุกปี ซึ่งเป็นงานที่ผู้ดูแลระบบต้องการสร้างขึ้นเอง เช่น ตารางการเข้าเรียน ตารางการทำงาน ตารางห้องคอมพิวเตอร์ ตาราง

ห้องสมุด ฯลฯ ในทางกลับกัน ผู้ดูแลระบบจะต้องตรวจสอบตารางงานแต่ละตารางเหล่านี้เพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่ทำให้พนักงานแต่ละคนต้องรับภาระตารางงานมากเกินไปทุกปี

7) การจ้างครูใหม่ถือว่ามีความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน พวกเขาจะต้องจ้างหรือคัดเลือกครูและบุคลากรใหม่ให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการสัมภาษณ์หรือฝึกอบรมจึงมีความสำคัญมาก

8) การบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนสามารถให้ประโยชน์กับคุณได้ในหลาย ๆ ด้าน การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ และในชุมชนที่จะสามารถช่วยเหลือสถานศึกษาได้อย่างมาก รวมถึงประโยชน์จากการบริจาคเวลาส่วนตัวและการสนับสนุนในเชิงบวกโดยรวม

9) การมอบหมายงาน ผู้นำหลายคนมักมีงานหนักที่ต้องสั่งการ ผู้บริหารต้องมอบหมายงานบางอย่างซึ่งจำเป็นให้กับบุคคลที่มีความรู้และน่าเชื่อถือ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพไม่มีเวลาทำทุกอย่างที่ต้องการด้วยตนเอง จึงต้องพึ่งพาผู้อื่นให้ช่วยทำงานให้สำเร็จ

Grossman (2011 อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) กล่าวว่าเพื่อตอบสนองต่อความรับผิดชอบใหม่เหล่านี้ สมาคมผู้นำโรงเรียนระหว่างรัฐได้จัดทำมาตรฐานการพัฒนาสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มพันธมิตรขององค์กรผู้นำด้านการศึกษาในระดับชาติ รวมถึงสมาคมผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาแห่งชาติ สมาคมผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมแห่งชาติ และสภาเจ้าหน้าที่โรงเรียนของรัฐ ชุดมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นในปี 2551 ได้ระบุถึงวิธีการรับผิดชอบของผู้อำนวยการโรงเรียนในบทบาทหน้าที่ของตน ดังนี้

- 1) การจัดการการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- 2) การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ การวัดผลและการประเมิน
- 3) หลักการของความสัมพันธ์กับการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ
- 4) การจัดการข้อมูล การรวบรวมข้อมูลและกลยุทธ์การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) วิธีสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้คนด้วยวิสัยทัศน์ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ใน

ระดับที่สูงขึ้น

ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ได้นำเสนอเครื่องมือประเมินภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้รับการนำเสนอแล้ว การกำหนดตัวบ่งชี้ความสามารถและภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทหลัก 4 ประการ ดังนี้

1) ผู้นำโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 มีหน้าที่ดูแลการบูรณาการแนวทางการสอน การนำนวัตกรรมและการประเมินผลใหม่ๆ มาใช้ รวมถึงการมอบแนวคิดใหม่ๆ ให้กับครูเพื่อใช้ใน

ห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนแนวทางการสอนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียน

2) ใช้รูปแบบดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการสอนและการเรียนรู้ของครูเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงการใช้ในห้องเรียน การสนับสนุนครูและนักเรียนในการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและสม่ำเสมอ และการประเมินความพร้อมของโรงเรียนในการใช้ทักษะดิจิทัล

3) เปิดโอกาสให้ครูได้ไตร่ตรอง กำหนดเป้าหมาย และร่วมมือกันในการเรียนรู้ระดับมืออาชีพในสภาพแวดล้อมที่ความเสี่ยงสามารถใช้เป็นโอกาสได้ เช่น เปิดโอกาสให้ครูระบุกลยุทธ์การวิจัยในหลักสูตร การสอน และการประเมินผล และนำผลการวิจัยไปใช้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้อย่างแท้จริงในอาชีพของตน

4) ต้องสร้างสภาพแวดล้อมรอบแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่รองรับการสอนและการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 การสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่นและไว้วางใจภายในโรงเรียนและชุมชน

จากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารการศึกษามี 6 ประการ คือ บทบาทผู้จัดการ บทบาทผู้นำด้านการสอนหรือวิชาการ บทบาทผู้พิทักษ์วินัย บทบาทผู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้สร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศ บทบาทผู้ประเมิน และบทบาทเจ้าหน้าที่แก้ไขข้อขัดแย้ง

3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

3.1 ความหมายและการพัฒนาสมรรถนะ

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะ (Competency) พบว่า ได้มีผู้ให้ความหมายของสมรรถนะ ในมุมมองต่าง ๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

วูดรรัฟ (Woodruffe, 1992 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของพฤติกรรมตามความต้องการของตำแหน่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในงานและหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น

ลูเซียและเรฟซิงเกอร์ (Lucia & Lepsinger, 1999) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคคล ความสามารถจะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของบุคคลประสบความสำเร็จ

แมคคีย์แลนด์ (สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์, 2548 : 52) มีคำกล่าวไว้ว่าความสามารถหมายถึงคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือบรรลุเกณฑ์ที่ระบุในงานที่ตนรับผิดชอบ

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2548 : 71) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าสมรรถนะจะเป็นรูปแบบใด ก็มียุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการ คือ 1) สมรรถนะ ซึ่งส่วนที่มองเห็นได้แก่ ทักษะและความรู้ ส่วนส่วนที่ซ่อนเร้นได้แก่ พฤติกรรมที่สะท้อนออกมาด้วยค่านิยม บุคลิกภาพ ทักษะ และแรงผลักดัน 2) สมรรถนะจะต้องแสดงให้เห็นผลลัพธ์ 3) ผลลัพธ์จะต้องวัดได้โดยทั่วไป ดังนั้น สมรรถนะจึงเป็นความสามารถของบุคคลในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคลนั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้ ทักษะคือสิ่งที่บุคคลสามารถทำได้

ความรู้คือความรู้เฉพาะของบุคคล ความมั่นใจในตนเองคือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น ความมั่นใจในตนเองเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลหรือสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น ทักษะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล อย่างไรก็ตาม เพื่อพิจารณาว่าอะไรที่เรียกว่าความสามารถได้ จะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ

1. เป็นความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของพฤติกรรมการทำงาน
2. มีความสัมพันธ์กับงานหรือสะท้อนถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
3. สังเกตได้วัดหรือประเมินได้อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการหรือเครื่องมือที่เหมาะสม
4. สร้างหรือพัฒนาให้มีในตัวบุคคลได้

สุกัญญา รัศมีธรรม โขติ (2547: 47-49) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้คือ

1. ทักษะ หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ
2. ความรู้หมายถึงความรู้เฉพาะด้านของบุคคล
3. ความรู้สึกรู้สึต่อตนเอง หมายถึงเจตคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน
4. คุณลักษณะ หมายถึง บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล
5. แรงจูงใจ หมายถึง แรงจูงใจหรือแรงขับภายในที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย ส่วนประกอบของความรู้และทักษะเป็นส่วนหนึ่งที่บุคคลแต่ละคนสามารถพัฒนาได้อย่างง่ายดายผ่านการศึกษ (การสร้างความรู้และการฝึกอบรม (creating skills)) ส่วนประกอบที่เหลือคือ ทักษะ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ บุคลิกภาพ และแรงจูงใจหรือแรงขับภายในของบุคคลแต่ละคน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548, น.4) สมรรถนะถูกกำหนดให้เป็น ลักษณะทางพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคล สามารถสร้างผลงานที่โดดเด่นเมื่อเทียบกับเพื่อนร่วมงานคนอื่นในองค์กร

คณัย เทียนพูน (2550, น.20) การบูรณาการความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และคุณลักษณะส่วนบุคคลจนทำให้ผลงานนั้นมีคุณค่าสูงสุดหรือมีประสิทธิภาพ

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แจ่มจัน (2551, น.3) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพที่ทำให้บุคคลสามารถทำงานให้บรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนด และปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้อื่น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความสามารถ คือ พฤติกรรมการทำงานที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถทำงานให้บรรลุผลได้ดีกว่าเพื่อนร่วมงาน

สถาบันดำรงราชานุภาพ (2553, น. 11) ความรู้ ทักษะ และความสามารถของมนุษย์ที่แสดงออกมาผ่านพฤติกรรม (Attributes) ในความเป็นจริง ความสามารถของมนุษย์ โดยเฉพาะความสามารถที่ซ่อนอยู่ (Talent) นั้นมีมากมายมหาศาลแต่ไม่ได้ถูกนำมาใช้จริง ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ทักษะและสภาพแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Theory) (ดูรูปที่ 3) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่อยู่เหนือพื้นผิวคือส่วนที่จัดการและบริหารได้ง่าย เช่น ทักษะและความรู้ และส่วนที่อยู่ใต้พื้นผิวคือส่วนที่ซ่อนเร้นซึ่งจัดการและบริหารได้ยาก เช่น ลักษณะบุคลิกภาพ นิสัย ทักษะคิด/แรงจูงใจ เป็นต้น

ดาวานภา หัตยานนท์(2556, น.25) ได้กล่าวว่า เป็นคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่แสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งช่วยให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

จิรญาณ จุ้ยเจริญ (2558, น.46) กล่าวว่า เป็นความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้หรือสูงกว่าความสามารถในทางหนึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามกลยุทธ์ขององค์กร นอกจากองค์กรจะต้องปรับปรุงโครงสร้างภายในในกระบวนการทำงานแล้ว องค์กรยังต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้วย เนื่องจากทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร กล่าวโดยสรุป การจัดการสมรรถนะนี้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลโดยยึดหลักประสิทธิภาพในการทำงาน

สก็อต บี พารี (Scott B. Parry, 1977) นิยามคำว่า “สมรรถนะ” คือชุดความรู้ ทักษะ และลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับและมีอิทธิพลต่องานหลักของตำแหน่ง ความสามารถดังกล่าวมีความ

เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำแหน่งและสามารถวัดผลได้ตามมาตรฐานที่ยอมรับ และสามารถพัฒนาได้โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ความรู้ ทักษะ ความสามารถ รวมถึงทัศนคติ ทัศนคติ แรงจูงใจ ฯลฯ ที่ใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้เกิดผลงานที่สร้างสรรค์ ความสามารถสามารถพัฒนาได้ผ่านการฝึกอบรมและการฝึกฝน โดยใช้เวลาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในองค์กร อันจะนำไปสู่องค์กรคุณภาพในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ ทักษะ และทัศนคติเพียงอย่างเดียวไม่ถือเป็นความสามารถ แต่เป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถโดยรวม หากต้องการมีความสามารถ บุคคลนั้นต้องมีความรู้เฉพาะตัวก่อน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่ชัดเจนหรือโดยปริยาย หากความรู้ทั้งสองประเภทได้รับการกำหนดอย่างชัดเจนและเชื่อมโยงกับทักษะการทำงาน ความรู้ทั้งสองประเภทสามารถสร้างความสามารถได้ อย่างไรก็ตาม ทักษะจะไม่เกิดขึ้นทันที ทักษะเหล่านี้ต้องได้รับการฝึกฝนและนำไปปฏิบัติจริง หากความเชี่ยวชาญ ความสามารถ ทักษะ และทักษะสามารถนำไปใช้ได้ หรือทักษะสามารถเปลี่ยนเป็นความสามารถได้

3.2 ประเภทของสมรรถนะ

หลักตามแนวคิดของ เดวิด แมคเคลแลนด์ (David Clarence McClelland, 1961) มี 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ คือ ความรู้เฉพาะทางของแต่ละบุคคล เป็นความรู้ที่จำเป็น เช่น ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์
2. ทักษะ คือ สิ่งที่บุคคลจำเป็นต้องมีเพื่อให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ซึ่งมาจากการฝึกฝนและฝึกฝนในระยะยาว โดยมีฐานความรู้ที่กลายมาเป็นทักษะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง คือ ทัศนคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง
4. ลักษณะบุคลิกภาพ คือ สิ่งที่อยู่ภายในบุคคลนั้น ทั้งลักษณะภายในและภายนอกของบุคคล เช่น เป็นคนน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ หรือเป็นคนที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้นำ
5. แรงจูงใจ คือ แรงจูงใจที่ทำให้ผู้คนประพฤติตนตามเป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

เมื่อนำองค์ประกอบทั้ง 5 ที่กล่าวมาข้างต้นมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์พฤติกรรมแล้ว จะสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่สามารถสังเกตและมองเห็นได้จากภายนอก คือ ทักษะและความรู้ ที่สามารถพัฒนาได้ตั้งแต่การเรียนรู้ ฟึ่กฝน จนกระทั่งกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่สามารถสังเกตได้ยาก คือ ส่วนที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลักษณะนิสัยส่วนตัวของบุคคล และแรงจูงใจในการสร้างความสัมพันธ์ ซึ่งพัฒนาได้ยากเนื่องจากต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2547, น.10-11) ได้ทำการสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ความสามารถหลัก หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่สะท้อนถึงความรู้ ทักษะทัศนคติ และอุปนิสัยของบุคลากรในองค์กรโดยรวม ซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้
2. ความสามารถในการทำงาน หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่สะท้อนถึง ทักษะความเข้าใจ ทัศนคติ ความเชื่อ และนิสัยจะทำให้บุคลากรสามารถผลิตงานในตำแหน่งนั้นได้สูงกว่ามาตรฐาน
3. ความสามารถส่วนบุคคล หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่สะท้อนถึงความรู้ ทักษะทัศนคติ ความเชื่อ และนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถทำสิ่งที่โดดเด่นกว่าบุคคลทั่วไปได้ เช่น สามารถอยู่ร่วมกับแมงป่องหรืองูได้ เรามักเรียก Personal Competency ว่า ความสามารถพิเศษส่วนบุคคล

จิรประภา อัครบวร (2549, น.68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งประกอบด้วย 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ การสะท้อนวัฒนธรรมและหลักการขององค์กร เพื่อให้ทุกคนในองค์กรมีพฤติกรรมที่ดี
2. สมรรถนะด้านวิชาชีพ (Professional Competency) คือ สมรรถนะด้านการจัดการที่บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องมี เพื่อให้ทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์ขององค์กร
3. สมรรถนะด้านเทคนิค (Technical Competency) คือ ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการบรรลุความสำเร็จ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของงาน โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ สมรรถนะทางเทคนิคหลัก (Core Technical Competency) และสมรรถนะทางเทคนิคเฉพาะ (Specific Technical Competency) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548, น.11) ได้แบ่งสมรรถนะสำหรับข้าราชการพลเรือนไทยไว้ 2 ส่วน คือ

1. สมรรถนะหลัก คือคุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนไทยทั้งระบบ หลักลมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 สมรรถนะ

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 1.2 บริการที่ดี
- 1.3 การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
- 1.4 จริยธรรม
- 1.5 ความร่วมแรงร่วมใจ

2. สมรรถนะประจำงานกลุ่ม คือสมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงานเพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ และส่งเสริมให้ข้าราชการปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยสมรรถนะประจำกลุ่มงานนี้มีทั้งหมด 20 สมรรถนะ คือ

- 2.1 การคิดวิเคราะห์
- 2.2 การคิดเชิงแนวคิด
- 2.3 การเอาใจใส่และพัฒนาผู้อื่น
- 2.4 การให้ผู้อื่นรับผิดชอบ
- 2.5 การแสวงหาข้อมูล
- 2.6 ความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม
- 2.7 ความเข้าใจระหว่างบุคคล
- 2.8 การรับรู้ขององค์กร
- 2.9 การตอบสนองอย่างรวดเร็ว
- 2.10 ความห่วงใยในระเบียบ
- 2.11 ความมั่นใจในตนเอง
- 2.12 ความยืดหยุ่น
- 2.13 ศิลปะแห่งการสื่อสารที่ชักจูงใจ (การสื่อสารและการ โน้มน้าวใจ)
- 2.14 ความเป็นผู้นำ
- 2.15 การวางแผนความงาม
- 2.16 การสร้างวิสัยทัศน์
- 2.17 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
- 2.18 ความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง
- 2.19 การควบคุมตนเอง
- 2.20 การเสริมพลังให้ผู้อื่น

สรุปได้ว่า ประเภทของสมรรถนะแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ 1. ความสามารถทางกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็น เช่น ความรู้ ความสามารถ สมรรถนะในการทำงาน ฯลฯ และ 2.

ความสามารถทางจิตใจ ซึ่งเป็นความสามารถที่ไม่สามารถมองเห็นได้ เช่น ทักษะคิด วิสัยทัศน์ แรงบันดาลใจ แรงจูงใจ คุณธรรม จริยธรรมภายในบุคคล ฯลฯ เพื่อใช้ในการปฏิบัติการกิจต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามลักษณะงานที่ตั้งไว้

3.3 การพัฒนาสมรรถนะ

การพัฒนาสมรรถนะนั้นคือการจัดทำหลักสูตรที่สามารถทำให้ครุมีความรู้ ทักษะ และมีอยู่ด้วยกันหลายแนวคิดด้วยกันขึ้นอยู่กับบทบาท การนำไปใช้และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยวิธีการพัฒนา เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการ สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. การพัฒนาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Approach) นักทฤษฎีตามแนวคิดนี้ก็จะได้แก่วัตสัน (Watson) ธอร์นไดค์ (Thorndike) และสกินเนอร์ (Skinner) ตามทฤษฎีนี้ เชื่อกันว่าพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม นักทฤษฎีกลุ่มนี้ยังเชื่ออีกด้วยว่าการปฏิบัติจะสร้างความรู้ ประสบการณ์ และปฏิสัมพันธ์ (Mcnerney, 1998: 143-144) ดังนั้นสมรรถนะจากมุมมองของนักพฤติกรรมนิยมจะเน้นที่ผลลัพธ์จากการทำงานของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาผลลัพธ์ในลักษณะที่จับต้องได้และวัดได้อย่างชัดเจน การอ้างอิงความสามารถจะพิจารณาจากพฤติกรรมที่สังเกตได้และวัดได้ซึ่งให้ความสำคัญกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ดังนั้นในการวัดสมรรถนะในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ความสามารถที่ชัดเจนของลักษณะเฉพาะของทักษะ ความรู้ และความสามารถในการใช้สิ่งเหล่านี้จึงได้รับการพิจารณา (McKenzie, 1995: 5)

รูปแบบการพัฒนาที่สำคัญของพฤติกรรมนิยมคือแบบจำลองความเชี่ยวชาญในทางปฏิบัติและแบบจำลองความเชี่ยวชาญทางเทคนิค แบบจำลองความเชี่ยวชาญในทางปฏิบัติใช้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติเป็นพื้นฐานในการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามการปฏิบัติ ทฤษฎีการปฏิบัติมีพื้นฐานอยู่บนแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติและการทดลองในสถานการณ์ใหม่ๆ มีการโต้ตอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของการสร้างความเชี่ยวชาญซึ่งคล้ายกับแบบจำลองความเชี่ยวชาญทางเทคนิคซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนพฤติกรรมเชิงประจักษ์ กล่าวคือความสามารถและความเชี่ยวชาญจะปรากฏอย่างชัดเจนในระบบมืออาชีพ ทฤษฎีการปฏิบัติมีพื้นฐานอยู่บนแนวคิดของการใช้เทคนิคในการจัดการกับปัญหาต่างๆ ซึ่งการพัฒนานี้มุ่งเน้นไปที่ทักษะที่ได้รับจากการทำงานและทักษะที่วัดผลได้ ดังนั้นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศจะเน้นการใช้ทั้งเครื่องมือฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์และสามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานในการแก้ปัญหาได้

2. การพัฒนาแบบองค์รวม วิธีการนี้ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเป็นพื้นฐาน ซึ่งมองว่าสมรรถนะนั้นมีความซับซ้อน ไม่สามารถแยกหรือแยกออกจากกันได้ แต่เป็นกลุ่มของโครงสร้างหรือกลุ่มขององค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและสถานที่ของผู้ปฏิบัติ

องค์ประกอบของสมรรถนะจะถูกจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน แล้วนำมาพิจารณาโดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพเดิมเพื่อตรวจสอบและปรับเปลี่ยน วิธีการพัฒนานี้อาจแตกต่างจากวิธีการพัฒนาเชิงพฤติกรรมที่เน้นความสำคัญของประสบการณ์ของแต่ละบุคคล กระบวนการกลุ่ม วัฒนธรรมองค์กร และการให้คุณค่าของแต่ละบุคคลซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล แบบจำลองการพัฒนาความสามารถเป็นแบบจำลองการปฏิบัติสะท้อนกลับ ซึ่งผู้ปฏิบัติจะมองว่าตนเองเป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะ และมีบทบาทในการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น วิธีการหาคำตอบของปัญหาจะไม่ยึดตามคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แต่จะขึ้นอยู่กับกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เวลา และผู้ปฏิบัติ ทฤษฎีสันับสนุนเป็นทฤษฎีที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคม การสร้างความรู้ที่เป็นระบบ ความรู้เกิดจากการฝึกฝนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีการปฏิบัติจะพัฒนาจากกระบวนการที่บุคคลนำทฤษฎีไปปฏิบัติจริง สร้างความสอดคล้องของทฤษฎีที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง รวมถึงความสัมพันธ์ต่างๆ การสร้างความจริงจากการเห็นคุณค่าของสถานการณ์การปฏิบัติจริง รวมถึงปฏิสัมพันธ์และความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นหลักการสำคัญของการปฏิบัติจริง (สุชาติณี บุญญาพิทักษ์, 2545: 56) ดังนั้นการพัฒนาหรือเพิ่มพูนสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงเกิดจากกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเองหรือจากการปฏิบัติของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้โดยตรงหรือจากประสบการณ์จากกรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง สิ่ง que เรียนรู้จากประสบการณ์จะมีลักษณะคู่ขนานกัน คือ การสร้างแบบจำลองการปฏิบัติ พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการสะท้อนหรือตรวจสอบเพื่อพัฒนาการปฏิบัติให้ดีขึ้น จากแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะจะให้ความสำคัญต่อทฤษฎีความรู้ทางวิชาการและเทคนิคต่างๆ ที่จะนำทฤษฎีและความรู้ไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของบุคคลตามจุดมุ่งหมายเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเรียนรู้จากประสบการณ์และกลุ่มบุคคล แต่ไม่ปฏิเสธอิทธิพลของคุณลักษณะเดิมของบุคคลและทัศนคติที่ส่งผลต่อการพัฒนาและการแสดงออกสมรรถนะ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลไว้ดังนี้ โดยบอกขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การเปิดตัวโครงการพัฒนาระบบสมรรถนะ

เริ่มต้นด้วยกระบวนการเปิดตัวโครงการระบบพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญมาก องค์กรควรเชิญทีมที่ปรึกษาหรือวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านระบบสมรรถนะมาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดระบบสมรรถนะและแผนการดำเนินงาน โครงการแก่ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับสูง วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้คือเพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสมรรถนะ ความสำคัญและประโยชน์ของระบบสมรรถนะ

ตลอดจนแผนการดำเนินงานโครงการ คาดว่าผู้บริหารทุกคนจะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ได้บังคับบัญชา สามารถตอบคำถามหรือข้อสงสัยเบื้องต้น และสามารถให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสมรรถนะที่ถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้ กลุ่มเป้าหมายควรเป็นผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าแผนก รองผู้อำนวยการ/รองคณบดีถึงผู้บริหารระดับสูง และกลุ่มงานพัฒนาระบบสมรรถนะ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 : ศึกษารวบรวมข้อมูลปัจจุบันขององค์กร

ทีมที่ปรึกษาและกลุ่มงานได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลปัจจุบันขององค์กรเกี่ยวกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์การบริหาร วัฒนธรรมองค์กร ระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล ความสามารถที่ผู้บริหารคาดหวังจากบุคลากรของตน และข้อมูลทั่วไป โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร คู่มือ เว็บไซต์ การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง แบบสอบถามบุคลากรในระดับต่างๆ ขององค์กร และการศึกษาเกี่ยวกับระบบความสามารถจากสถาบัน องค์กรคู่แข่ง หรือองค์กรที่มีโครงสร้างภารกิจคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับองค์กรของเรา เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และให้แนวทางในการให้คำแนะนำและกำหนดความสามารถของบุคลากรให้แม่นยำ เหมาะสม และทำ ทายกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 3:การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบสมรรถนะ

ขั้นตอนนี้ควรจัดเวิร์กช็อปเพื่อพัฒนาระบบความสามารถขององค์กร โดยเชิญผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่หัวหน้า/ผู้อำนวยการ/คณบดีขึ้นไป เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดความสามารถขององค์กรและค้นหาความสามารถหลัก เนื่องจากผู้บริหารระดับสูงจะทราบวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทาง นโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงอุปสรรคต่างๆ เป็นอย่างดี จึงสามารถกำหนดความสามารถขององค์กรได้ชัดเจนและตรงประเด็นกว่าบุคลากรกลุ่มอื่นๆ เมื่อกำหนด ความสามารถและความสามารถหลักขององค์กรได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดความสามารถตามสายอาชีพ ได้แก่ ความสามารถทั่วไปและความสามารถเฉพาะของแต่ละสายอาชีพ โดยกลุ่มเป้าหมายควรเป็นบุคคลสำคัญที่เป็นตัวแทนของสายอาชีพต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4: การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบสมรรถนะ

หลังการอบรม ทีมที่ปรึกษา/วิทยากรควรมอบหมายให้แต่ละทีมวิชาชีพกลับไปปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของตนเองประมาณ 1-2 สัปดาห์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนกลับมา พัฒนาร่วมกับทีมที่ปรึกษา/วิทยากร หลังจากนั้น ทีมที่ปรึกษา/วิทยากรควรให้คำแนะนำและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาชีพให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพกับตำแหน่งงาน

ขั้นตอนที่ 5: การรวบรวมและจัดทำพจนานุกรมสมรรถนะ

คณะกรรมการที่ปรึกษาและกลุ่มงานพัฒนาระบบความสามารถขององค์กรได้ร่วมกันตรวจสอบความสามารถหลักขององค์กร จัดทำพจนานุกรมความสามารถแต่ละอย่าง (คำอธิบาย พฤติกรรมเพิ่มเติม วิธีการประเมิน และแนวทางการพัฒนา) และเปรียบเทียบความสามารถหลักกับ ตำแหน่งงาน โดยพิจารณาว่าตำแหน่งใดควรมีมาตรฐานความสามารถระดับใด คณะกรรมการที่ปรึกษาได้รวบรวมความสามารถทั้งหมดและจัดทำคู่มือ พจนานุกรมความสามารถขององค์กร เพื่อจัดหมวดหมู่ความสามารถและใช้เป็นมาตรฐานกลางในการเผยแพร่ให้บุคลากรในทุกหน่วยงานทราบ ตลอดจนขออนุมัติการใช้ระบบความสามารถขององค์กรจากผู้บริหารระดับสูง

ขั้นตอนที่ 6 : การสื่อสารและการประเมินสมรรถนะข้าราชการ

ขั้นตอนนี้ถือเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญไม่แพ้ขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ เมื่อพัฒนาระบบสมรรถนะแล้ว จะต้องมีการสื่อสารหรือถ่ายทอดให้บุคลากรทุกคนได้ทราบถึง รายละเอียดของระบบสมรรถนะ โดยเริ่มตั้งแต่แนวคิด หลักการ ประโยชน์ของสมรรถนะ ขั้นตอนการพัฒนา พจนานุกรมสมรรถนะ วิธีการประเมินสมรรถนะ และนโยบายการนำระบบสมรรถนะมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นประโยชน์ และให้ความร่วมมือในการใช้ระบบดังกล่าวในการวัด ประเมิน และพัฒนาสมรรถนะของตนเอง เมื่อบุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจแล้ว จะต้องประเมินสมรรถนะของแต่ละบุคคล และจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมสมรรถนะ

3.4 การประเมินสมรรถนะ

การประเมินความสามารถจะทำได้โดยการทดสอบทั้งแบบเขียนและปฏิบัติ การทดสอบแบบเขียนสามารถใช้เป็นแบบทดสอบมาตรฐานได้ ในบริบทของเทคโนโลยีขนาดใหญ่ เช่น Microsoft, Cisco, IBM เป็นต้น ก็มีเครื่องมือทดสอบมาตรฐาน เครื่องมือสำหรับแต่ละสายงานเพื่อความรู้ และทักษะการแก้ปัญหาอะไรบ้าง นอกจากนี้ การศึกษาระดับปริญญาโทและสามารถผ่านหลักสูตร ได้ถือเป็นการทดสอบความสามารถ ซึ่งระดับปริญญาโทถือเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่ง

การประเมินสมรรถนะของบุคคลนั้น สามารถกระทำได้หลายวิธีซึ่งจะประสบความสำเร็จผลมากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การเลือกวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมซึ่งวิธีการหรือเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะของบุคคล สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ (รัชนิวรรณ วณิชย์ถนอม, 2548, น. 19-20) ดังนี้

1. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบ คือ การทดสอบที่มุ่งวัดความสามารถของบุคคลโดยให้แสดงพฤติกรรมตามเงื่อนไขที่กำหนด เช่น การทดสอบวัดความรู้และความสามารถในการทำงาน

การทดสอบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความสามารถที่เกี่ยวข้องกับความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ

2. การประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรม คือ การประเมินความสามารถโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกประเมินในบางสถานการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการประเมินโดยใช้แบบทดสอบ การประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมมีเครื่องมือในการประเมินหลายอย่าง เช่น การสังเกตพฤติกรรมการทำงานโดยตรง การสัมภาษณ์ การใช้แบบประเมิน หรือการประเมินด้วยเทคนิคต่างๆ ซึ่งเป็นการประเมินโดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการผสมผสานกัน เช่น การใช้แบบทดสอบ การสัมภาษณ์ ร่วมกับการสังเกตพฤติกรรม การแสดงบทบาทสมมติ และการฝึกปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ

3. การประเมินโดยการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งประเมินโดยให้ผู้ถูกประเมินรายงานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ เช่น การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ การใช้แฟ้มสะสมผลงาน แบบสอบถาม แบบสำรวจความคิดเห็น การวัดทัศนคติและความสนใจ หรือการประเมินจากประวัติส่วนตัวหรือข้อมูลด้านพฤติกรรมในอดีต โดยใช้เครื่องมือประเมินความสามารถของบุคคลนั้น ควรเป็นไปตามหลักการดังต่อไปนี้

3.1 จะต้องกำหนดขอบเขตเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินสมรรถนะอย่างชัดเจนว่าสมรรถนะที่ต้องการประเมินคืออะไร

3.2 ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ การประเมินสมรรถนะจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือ ความเหมาะสมในการประเมิน โดยเฉพาะความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้

3.3 มีกระบวนการคัดเลือกอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสร้างมาตรฐานทั้งในด้านความสามารถที่จะประเมินและเครื่องมือที่ใช้ เกณฑ์การตัดสินตลอดจนขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินการ เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถรายบุคคลมีหลายประเภท แต่ละประเภทจึงมีคุณสมบัติ วัตถุประสงค์ และความเหมาะสมในการใช้งานที่แตกต่างกัน ในการเลือกประเภทของเครื่องมือที่จะใช้ ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของการวัดความสามารถด้วย

4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2558, น. 3-7) ทรงอธิบายคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบ

กระบวนการประมวลผลข้อมูลหรือข้อมูลในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การค้นหา วิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ ไปจนถึงการเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง แม่นยำ และความรวดเร็วในการใช้งาน

ภักดีวัฒนกุล (2546) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศ (Information System) ว่า หมายถึง การรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ (ข้อมูล การประมวลผล การเชื่อมโยงเครือข่าย) เพื่อนำเข้า (Input) สู่รูปแบบใด ๆ แล้วนำมาผ่านกระบวนการบางอย่าง ที่อาจใช้คอมพิวเตอร์ช่วยเพื่อเรียบเรียงเปลี่ยนแปลงและจัดเก็บเพื่อให้ได้ผลลัพธ์

สุกิจา พงษ์สุวรรณ (2547, น.7) ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับ จัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูล ปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง การประยุกต์ใช้ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การสร้างระบบสารสนเทศต่างๆ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบโทรคมนาคม ถูกนำมาใช้ในหน่วยงานหรือธุรกิจต่างๆ โดยเน้นที่ความสะดวกรวดเร็วในการประดิษฐ์คิดค้น รวมทั้งการจัดทำรายงานและการสร้างผลลัพธ์ของข้อมูลที่สามารถค้นหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มลิทอง (2548) เป็นเทคโนโลยีที่ผสานระบบคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบโทรคมนาคม ความเร็วสูงเพื่อเชื่อมต่อข้อมูล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยประมวลผลข้อมูล จัดเก็บและบันทึกและส่งข้อมูลที่ประมวลผลแล้วไปยังประชาชนในพื้นที่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบายผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร

ครรชิต มัลลียงส์ (2547, น. 20) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยเทคโนโลยีที่สำคัญ 2 สาขา ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรคมนาคม เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยให้เราจัดเก็บ บันทึก และประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ในขณะที่เทคโนโลยีโทรคมนาคมช่วยให้เราส่งผลลัพธ์ของการทำงานคอมพิวเตอร์ไปยังผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว และฝ่ายวิชาการ (2548, น.18) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับระบบโทรคมนาคม ซึ่งครอบคลุมถึงระบบสื่อสารต่าง ๆ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล การจัดการข้อมูล และข้อมูล ตลอดจนระบบเครือข่ายโทรคมนาคมต่าง ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกันและใช้งานร่วมกัน

เพ็ญศรี เพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556, น.42) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดการการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งรวมถึงการจัดเก็บ การประมวลผล การแสดงและการ

เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารร่วมกันเพื่อให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ระบบจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การส่ง การค้นคืน และการเผยแพร่ข้อมูล โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นฐานในการจัดเก็บ การประมวลผล การส่ง การค้นคืน และการเผยแพร่ข้อมูล ร่วมกับระบบอินเทอร์เน็ต เครือข่ายโทรคมนาคม อาจมาในรูปแบบโปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ หรือระบบโปรแกรมในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่จัดเก็บและสามารถค้นหาได้ง่าย ระบบสารสนเทศจะมีระบบจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันไปตามการออกแบบการเข้าถึงข้อมูล

4.2 องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สุริยา หมาดทึง (2557, หน้า 97-114) ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มี 2 ด้าน คือ

1. สมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน
2. สมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการ

ฉันทนา ปาบัดดา และปรัชญนันท์ นิลสุข (2556, หน้า 15) เขากล่าวว่า CIO ของบทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการการศึกษาภายใต้กรอบนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ควรมีบทบาทสำคัญ 5 ประการ คือ

1. วางแผนและจัดทำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาในอนาคต
2. บริหารจัดการองค์กรเกี่ยวกับวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และกำลังคนให้เหมาะสม
3. ออกคำสั่ง โดยการสั่งการและสั่งให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำงานตาม

นโยบายที่กำหนด

4. ประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก
5. ควบคุมดูแลโดยควบคุมงานภายในให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นตามนโยบายที่กำหนด

สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยกำหนดความสามารถด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใน 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์
2. การเรียนรู้และการสอน
3. รูปแบบองค์กรวิชาชีพและความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

4. การสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารจัดการและองค์กร

5. การวัดและประเมินผล

6. ประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรม

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยกำหนดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารออกเป็น 3 สมรรถนะ ได้แก่

1. สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

2. สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการ

3. สามารถส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

วศินี หนูนักดี (2560, หน้า 178-179) ความสามารถของผู้บริหารระดับสูงด้านไอทีในหน่วยงานของรัฐในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่:

1. ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี

2. ความรู้ด้านอุตสาหกรรมไอที

3. การจัดการไอที

4. ความรู้ด้านเทคนิคไอที

5. การจัดส่ง (บริการไอที)

6. กลยุทธ์และการวางแผนทรัพยากรสารสนเทศ

7. การประเมินประสิทธิภาพไอที: แบบจำลองและวิธีการ

8. การจัดการโครงการและโปรแกรมไอที

9. การจัดการข้อมูลและความรู้

10. การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์/การรับรองข้อมูล (IA)

11. สถาปัตยกรรมองค์กร

12. การจัดการและการประเมินเทคโนโลยี

สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียนประกอบด้วย

1. ด้านความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์

2. ด้านการเรียนรู้และการสอน

3. ความเป็นองค์กรวิชาชีพต้นแบบและความชำนาญเชิงวิชาชีพ
4. ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการและการจัดการในองค์กร
5. ด้านการวัดและประเมินผล
6. ด้านประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม

ณัฐภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ และจรัส อติวิทยากรณ์ (2563, หน้า 497) กล่าวว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนภาคใต้ ประกอบด้วย

1. สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล
2. สมรรถนะด้านทักษะ
3. สมรรถนะด้านความรู้

รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล (2563, หน้า 8-10) กล่าวว่า องค์กรประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. องค์ประกอบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน
3. องค์ประกอบด้านมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
4. องค์ประกอบด้านมีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ

International Society for Technology in Education: ISTE (2009) ได้กำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีการศึกษาระดับชาติสำหรับผู้บริหาร (National Educational Technology Standard for Administrators: NETS-A) ซึ่งประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 2 วัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
- มาตรฐานที่ 3 มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ
- มาตรฐานที่ 4 การพัฒนาอย่างเป็นระบบ
- มาตรฐานที่ 5 สังคมดิจิทัล

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, น.26) ได้กล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารการศึกษาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ดังนี้

1. ความรู้
 - 1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร
 - 1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - 1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
2. สมรรถนะ

2.1 สามารถใช้และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและนำมาใช้ปรับปรุงการบริหารจัดการ

2.3 สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

Hilberg J. Scott (2008, น.5-8) ได้กล่าวถึงสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูล การประเมินค่า และการติดต่อสื่อสาร

2. มีความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสร้าง หรือพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือทักษะ ด้านอื่น

5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยในการคิดแก้ปัญหา

UNESCO (2008) ได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านความรู้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศการติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีอื่น ๆ

1.2 มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

1.3 ตระหนักรู้ถึงความเป็นจริงและความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้

1.4 มีความเข้าใจพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างถูกต้อง

1.5 มีความสามารถในการแยกแยะระหว่างโลกเสมือนจริง และโลกแห่งความจริง

2. ด้านทักษะ

2.1 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามคุณลักษณะเฉพาะได้อย่างเหมาะสม

2.2 มีความสามารถในการค้นคว้าผ่านเว็บไซต์

2.3 มีความสามารถในการใช้บริการพื้นฐานบนอินเทอร์เน็ต

2.4 มีความสามารถในการรวบรวมและประมวลผลข้อมูล

2.5 มีความสามารถในการแปลงข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กราฟิก หรือภาพเสมือนจริง

2.6 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุน การคิดวิเคราะห์คิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

2.7 มีความสามารถในการวินิจฉัยความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. ด้านเจตคติ

3.1 มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบุคคลและ การทำงานเป็นทีม

3.2 มีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยี และตระหนักถึงหลักจริยธรรมจรรยา มารยาทการอยู่ร่วมกันในสังคมเครือข่าย

3.3 วิเคราะห์ทัศนคติสะท้อนกลับเมื่อมีการประเมินผลระบบสารสนเทศ

3.4 มีระดับความสนใจและติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ

3.5 ทำความเข้าใจกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้เทคโนโลยี

3.6 คิดวิเคราะห์ประเมินค่าผลกระทบที่ได้รับจากเทคโนโลยี

Twomey, Shamburg, & Zieger (2006) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการใช้เทคโนโลยีของ ผู้บริหาร โรงเรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์

1.1 ผู้บริหารการศึกษาต้องสร้างแรงบันดาลใจให้และนำไปสู่การพัฒนาและ ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่จะบูรณาการการใช้ทรัพยากรใน ยุคดิจิทัลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อเป้าหมายการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนการสอนและ ปฏิบัติงาน

1.2 มีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนา การประยุกต์ใช้และการ สื่อสารเทคโนโลยีให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ไปพร้อม ๆ กันกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

1.3 ให้การสนับสนุนนโยบาย โปรแกรม และการระดมทุนเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินกิจกรรมตามวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและตามแผนกลยุทธ์ทั้งในระดับท้องถิ่น รัฐและ ระดับชาติ

2. วัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

2.1 ทำให้แน่ใจว่าวัฒนธรรมการเรียนการสอนนั้น มุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของยุค ดิจิทัลและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2.2 จัดให้มีรูปแบบ และมีการส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 จัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดให้มีเทคโนโลยี และทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ได้

2.4 ให้แน่ใจว่า มีการปฏิบัติการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยี และการส่งเสริมให้ มีการเรียนการสอนข้ามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ส่งเสริม ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับโลก ที่จะกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรม และความ ร่วมมือกันในยุคดิจิทัล

3. เป็นผู้บริหารมืออาชีพ

3.1 จัดสรรเวลา ทรัพยากร และการเข้าถึง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการพัฒนาวิชาชีพด้าน เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

3.2 อำนวยความสะดวก แบบมีส่วนร่วม ในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อ กระตุ้นให้เกิดการสนับสนุนจากผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร ในการเรียนรู้และ การใช้ เทคโนโลยี

3.3 ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเกิดความร่วมมือกัน ระหว่างผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้เครื่องมือในยุคดิจิทัล

3.4 ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยทางการศึกษา เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีให้มี ประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการเรียนรู้ของ นักเรียน

4. การปรับปรุง

4.1 การใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรจากสื่อที่มีอยู่มากมาย นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ที่จะช่วยให้เป้าหมายแห่งการเรียนรู้สำเร็จ

4.2 ร่วมกันสร้างตัวบ่งชี้ การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แปรผลข้อมูล รวมถึงการ แบ่งปันผลข้อมูล เพื่อให้เกิดที่ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรและการเรียนรู้ของ ผู้เรียน

4.3 คัดสรรและรักษาบุคลากรที่สามารถใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ มี ประสิทธิภาพเพื่อการเรียนการสอน และเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา

4.4 สร้างและใช้ประโยชน์จากการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการ ปรับปรุงระบบ

4.5 สร้างและรักษาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีรวมทั้งบูรณาการทำงานร่วมกันสนับสนุนการบริหารจัดการ การดำเนินการ และการเรียนการสอนด้วยระบบเทคโนโลยี

5. พลเมืองดิจิทัล

5.1 จัดให้มีการเข้าถึงอุปกรณ์และทรัพยากรดิจิทัลอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

5.2 ส่งเสริมให้มีรูปแบบและการกำหนดนโยบายเพื่อความปลอดภัย การใช้กฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้ข้อมูลดิจิทัลและเทคโนโลยี

5.3 ส่งเสริมให้มีรูปแบบการรับผิดชอบต่อสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี และข้อมูล

5.4 ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมร่วมกัน และการมีจิตสำนึกต่อโลก ผ่านการสื่อสาร

แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ระบบฐานข้อมูลต่างๆ การใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์และข้อเสียหรือผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต การโทรคมนาคม และฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การติดตามและประเมินผลการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และการพัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเปลี่ยนแปลงความสำเร็จของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพและมีคุณภาพตลอดจนระบบการจัดการฝ่ายต่างๆ

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ศุริยา หมายดี (2557)	ฉันทนา ปาปีตลา และ ปรัชญนันท์ นิดสุข (2556)	ศุริยา งามเจริญ (2557)	สตรีรัตน์ ดั่งมีตาก (2558)	ภาณุวัฒน์สิงห์หาญ (2558)	ชนกฤต พรหมนนก (2559)	วสินี หนูนุกดี (2560)	สุนันทา สมใจ (2561)	รัตนาภรณ์ วัชรอัฒยาพล (2563)	International Society for Technology in Education: ISTE (2009)	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	Hilberg J. Scott (2008)	UNESCO (2008)	Twomey, Shamburg, & Zieger (2006)	ความถี่
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
1. ด้านภาวะผู้นำและ วิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. ด้านการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้			✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓				✓	8
3. ด้านความชำนาญ เชิงวิชาชีพ			✓				✓	✓		✓					4
4. ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการ จัดการเทคโนโลยี		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				10
5. ด้านการวัดและ ประเมินผล			✓			✓	✓	✓			✓		✓		6
6. ด้านจริยธรรม กฎหมาย และความ ปลอดภัย			✓		✓	✓	✓	✓		✓			✓		7
7. ด้านความรู้และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร	✓			✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	9

สมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ศุริยา หมดทัง (2557) ฉันทนา ปาไต้ตา และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2556) ศุริยา งานเจริญ (2557) สตีร์ตัน ตังมีลาก (2558) ภาณุวัฒน์สิงห์หาญ (2558) ชนกฤต พรหมนนก (2559) วคินี หนูหนักดี (2560) สุนันทา สมใจ (2561) รัตนาภรณ์ วัชรอภัยพล (2563) International Society for Technology in Education: ISTE (2009) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) Hilberg J. Scott (2008) UNESCO (2008) Twomey, Shamburg, & Zieger (2006)	ความถี่
8. ด้านสถาปัตยกรรม องค์กร	✓ ✓	2
9. ด้านการ ประสานงาน ภายในและภายนอก	✓	1
10. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสารในการสร้าง หรือพัฒนาความรู้ ใหม่ๆ	✓ ✓	2

จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกสมรรถนะที่มีด้านที่มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปซึ่งสรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

International Society for Technology in Education: ISTE (2009) ได้กำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีการศึกษาแห่งชาติสำหรับผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์มีขอบเขตครอบคลุม 1) ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 2) ตระหนักถึงความจำเป็นในการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ 3) สนับสนุนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและองค์กรท้องถิ่น โดยบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม

สุริยา หมาดทิ้ง (2557, หน้า 97-114) ได้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่ามี องค์ประกอบครอบคลุมถึงความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ขององค์กร ได้แก่ 1) ทักษะการจัดการข้อมูล โรงเรียนและโทรคมนาคม 2) ทักษะการบูรณาการ ICT สำหรับการบริหารโรงเรียน 3) ทักษะอีออฟฟิศและการเรียนรู้ทางออนไลน์ 4) ทักษะในการส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์ และ 5) ทักษะในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉันทนา ปาปัดดา และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2556, หน้า 16) ได้นำเสนอผลงานบทบาทผู้บริหารระดับสูงด้านไอทีเพื่อการศึกษาด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่าองค์ประกอบครอบคลุมถึงภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร ได้แก่ 1) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การกำกับดูแลการบริหารจัดการ โดยรวมของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถาบันการศึกษา 3) การเข้าใจการประยุกต์ใช้ไอซีทีในการขับเคลื่อนกลยุทธ์และภารกิจของหน่วยงานไอซีทีทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา (ICT Outsourcing Management) 4) การดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบไอซีที 5) การเข้าใจศักยภาพและความเสี่ยงของการนำไอซีทีไปใช้ 6) การประสานงานและเจรจากับทุกฝ่ายและสามารถสื่อสารกับผู้พัฒนาระบบไอซีทีได้ มีความรู้ด้านกฎหมายไอซีทีและสามารถปรับแผนงาน/โครงการให้เป็นรูปธรรมได้

สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ครอบคลุมเกี่ยวกับด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร คือ ความสามารถในการกำหนดและกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ร่วมกันสู่ความเป็นจริงบนพื้นฐานของกระบวนการวิจัย

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมถึงภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร ได้แก่ 1) มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมได้อย่างต่อเนื่อง 2) มีการควบคุม ดูแล ติดตาม และกำกับดูแลงบประมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สามารถประเมินคุณค่าของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้

ชนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 229-237) ซึ่งพบว่า มียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมถึงภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์องค์กร ได้แก่ 1) มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน 2) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในทุกด้าน 3) ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ 4) เลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานบริหารให้มีประสิทธิภาพ 5) เป็นแบบอย่างการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน 6) ส่งเสริมและสร้างทีมเครือข่ายในการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วศินี หนูนุกดี (2560, หน้า 178) จากการกำหนดสมรรถนะของผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานราชการในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล พบว่าครอบคลุมถึงภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร ได้แก่ 1) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กลยุทธ์และการวางแผนทรัพยากรสารสนเทศ 3) การประเมินประสิทธิภาพไอที: แบบจำลองและวิธีการ และ 4) การจัดการและประเมินเทคโนโลยี

รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล (2563, หน้า 8-10) กล่าวว่า องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ พบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมถึงภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การฝึกปฏิบัติวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนางาน

ดังนั้น ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา 2) วางแผนบริหารจัดการเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ 3) สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมในเทคโนโลยีการศึกษา 4) สนับสนุนการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานเทคโนโลยีการศึกษา 5) สนับสนุนนโยบายเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ

2) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

International Society for Technology in Education: ISTE (2009) ได้กำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีการศึกษาแห่งชาติสำหรับผู้บริหาร (National Educational Technology Standard for Administrators: NETS-A) ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมถึง 1) ผู้บริหารมีความรู้ความมั่นใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่าง 2) เป็นแบบอย่างและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 3) จัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล 4) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร 5) สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม

สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 25 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้คือ ความสามารถในการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีด้านการเรียนรู้และมีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูให้นำเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย 3) จัดให้มีแหล่งเรียนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้

ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ (2558, หน้า 162-164) พบว่า มียุทธศาสตร์ประกอบที่ครอบคลุมในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างได้แก่ การจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ ICT ผู้บริหารโรงเรียนควรระดมทรัพยากรเพื่อจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ออนไลน์และพัฒนาศักยภาพครูในการใช้ ICT พื้นที่การศึกษาคควรสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บำรุงรักษาและจัดหาซอฟต์แวร์โอเพ่นซอร์สให้ครูใช้ร่วมกัน

ธนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 229-237) พบว่า มียุทธศาสตร์ประกอบที่ครอบคลุมถึงการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างได้แก่ 2.1) มีนโยบายให้ครูใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสอน 2.2) มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน 2.3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสอน

สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ในด้านการเรียนรู้และการสอน ผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสอนของครู

ดังนั้น ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) ใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา 2) สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรมในการเรียนรู้ 3) ใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน 4) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา 5) ดำเนินการพัฒนาทักษะวิชาชีพของบุคลากรในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา

3) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

International Society for Technology in Education: ISTE (2009) มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาระดับชาติสำหรับผู้ดูแลระบบ (NETS-A) ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อการปรับปรุงระบบ ซึ่งครอบคลุมถึงด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้: 1) การเปลี่ยนแปลงการบริหารที่ตรงเป้าหมาย 2) การรวบรวมการปรับปรุงจากการวัดประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาบุคลากรและนักศึกษา 3) การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถสูงเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 4) การสร้างเครือข่ายการจัดการเทคโนโลยี และ 5) การพัฒนาองค์กรให้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการเทคโนโลยี

ฉันทนา ปาปัดดา และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2556, หน้า 16) จากการนำเสนอผลงานบทบาทผู้บริหารไอทีระดับสูงด้านการศึกษาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่ามีองค์ประกอบครอบคลุมถึง การสนับสนุน การส่งเสริม และการจัดการเทคโนโลยี ได้แก่ 1) การวางแผนและกำหนดนโยบายด้านไอทีเพื่อการศึกษาในอนาคต 2) การบริหารจัดการด้านวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และการจัดกำลังคนให้เหมาะสม 3) การสั่งการและสั่งให้บุคลากรไอทีปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด 4) การประสานงานหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก และ 5) การควบคุมโดยควบคุมงานภายในให้ดำเนินไปตามนโยบายที่กำหนดอย่างราบรื่น

สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีการศึกษาภายใต้ระบบการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี ได้แก่ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย 3) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้

ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ (2558, หน้า 162-164) ทำการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี คือ การประยุกต์ใช้ระบบ ICT เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงประโยชน์ของการนำ ICT มาใช้ในการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้ความสามารถด้าน ICT เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานบุคลากร

ธนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 229-237) มียุทธศาสตร์ประกอบที่ครอบคลุมถึงการสนับสนุน การส่งเสริม และการจัดการเทคโนโลยี ผู้ดูแลระบบต้องสร้างระบบสนับสนุนที่กระตุ้นความต้องการผลิตภัณท์ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น และดูแลให้แน่ใจว่าความต้องการนั้นยังคงมีอยู่โดยส่งเสริมให้ครูพยายามใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน พวกเขาต้องพยายามโน้มน้าวผู้ที่ไม่เต็มใจหรือลังเลที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้หันมาใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการต่างๆ

วศินี หนูนภักดี (2560, หน้า 178) ได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี ได้แก่ 1) การส่งมอบ (บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ) 2) โครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการโครงการ 3) สถาปัตยกรรมองค์กร 4) การจัดการและการประเมินเทคโนโลยี

สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี คือ การสนับสนุนการจัดการและการปฏิบัติ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าวและส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารงาน โรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ภายใต้

ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีและนโยบาย

รัตนากรณี วัชรอติยาพล (2563, หน้า 8-10) กล่าวว่า องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี ได้แก่ 1) มีความเชื่อในเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์

ดังนั้น ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ 2) ใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน 3) วางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา 4) บูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่น ๆ 5) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่ 4) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัย

4) ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

International Society for Technology in Education: ISTE (2009) ได้กำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีการศึกษาแห่งชาติสำหรับผู้บริหาร ด้านสังคมดิจิทัลซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมถึง 1) จัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สนับสนุนและเป็นต้นแบบในการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม 3) สนับสนุนและเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม 4) มีวัฒนธรรมในการใช้เทคโนโลยีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในองค์กรและระดับโลก

สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัย คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติและการบริหารงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรอบคอบและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม

ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ (2558, หน้า 162-164) องค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัย คือ การบริหารจัดการเรื่องลิขสิทธิ์และการพัฒนาระบบ ICT ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน

ชนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 229-237) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจรรยาบรรณ และความปลอดภัย โดยผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างการเข้าถึงที่เท่าเทียมกัน การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการด้านความปลอดภัย การสนับสนุนและสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

วศินี หนูนุกกติ (2560, หน้า 178) มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านจรรยาบรรณ และความปลอดภัย คือ มั่นคงปลอดภัย การบริหารความมั่นคงสารสนเทศ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านจรรยาบรรณ กฎหมายและความปลอดภัย คือ สังคม กฎหมาย และจริยธรรม ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยการสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

ดังนั้น ด้านจรรยาบรรณกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สามารถสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) จัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนทุกคนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับ ความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของสถานศึกษา 3) จัดให้มี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) มี นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ใน การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา 5) มีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมาย ลิขสิทธิ์ 5) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้และการใช้ เทคโนโลยี

5) ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สุริยา หมาดทิ้ง (2557, หน้า 97-114) พบว่ามี องค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้าน ความรู้และการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 2) ทักษะการใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตเบื้องต้น 3) ทักษะการจัดการงานเอกสารและการสื่อสาร ผ่านสมาร์ตโฟน 4) ทักษะการใช้อีเมลและโซเชียลเน็ตเวิร์ค

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) พบว่า องค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต 2) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรับส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) 3) มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ (Smartphone), แท็บเล็ต (Tablet)

ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ (2558, หน้า 162-164) พบว่า มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี คือ การสร้างสังคมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการกระตุ้นกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์ให้เข้าไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับจรรยาบรรณนักวิชาการในการสืบค้นและอ้างอิงข้อมูล และ ส่งเสริมการสร้างและใช้ประโยชน์เว็บไซต์การจัดการความรู้ออนไลน์

ธนกฤต พรหมนันทน์ (2559, หน้า 229-237) พบว่า มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่เสมอ รู้จักประเภทของเทคโนโลยีที่มีอยู่และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องส่วนตัวและในการทำงานได้ การบริหารสถานศึกษาต้องกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรปกติ การสร้างทีมงานเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพการให้การช่วยเหลือทีมงานโดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และมีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน

วศินี หนูนภักดี (2560, หน้า 178) ได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งพบว่า มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี คือ 1) ความสามารถด้านเทคโนโลยี 2) ความรู้ด้านอุตสาหกรรมไอที 3) ความรู้เชิงเทคนิคด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) สารสนเทศและการจัดการความรู้

สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งพบว่า มีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว และส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารงานโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีและนโยบาย

ดังนั้น ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา 4) มีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ 5) มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน 6) มีความรู้ความเข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ 7) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ 8) มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นระบบ 9) ความรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ

4.3 สมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2562, น.69) ได้กล่าวถึงความหมายของผู้ อำนวยกองไว้ดังนี้

ผู้อำนวยการกอง หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง หรือดำรงตำแหน่ง ประเภทผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นเทียบเท่า ซึ่งรับผิดชอบการนำนโยบายจากฝ่ายบริหารไป ปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและควบคุมกำกับการทำงานของหน่วยงานให้เป็นไปตาม นโยบายและยุทธศาสตร์ อาทิ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/ ในส่วนกลางที่ตั้งในส่วนภูมิภาค และ ส่วนภูมิภาคสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560, น.28-29) ได้กล่าวถึงสมรรถนะด้าน ดิจิทัลของผู้บริหารกอง ไว้ดังนี้

บทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวัง

“เป็นผู้ปรับเปลี่ยนกระบวนการงานด้านดิจิทัลในกระบวนการทำงานหรือการให้บริการ” สามารถนำนโยบายและทิศทางองค์กรจากผู้บริหารระดับสูงมากำหนดเป็นแนวทางและแผนการ ดำเนินงานของหน่วยงาน ทบทวนและพัฒนากระบวนการ วิธีการทำงาน หรือการบริการให้ สามารถรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลและการให้บริการระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยตนเอง และ ระหว่างภาครัฐกับประชาชน และมีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

ทักษะด้านดิจิทัลที่จำเป็น

1. ความสามารถ

1.1 กำหนดทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อพัฒนาองค์กรที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานข้ามหน่วยงาน

1.2 ออกแบบองค์กรดิจิทัล

1.3 กำหนดกรอบการให้บริการแบบเชื่อมโยง และเทคนิคการออกแบบกระบวนการ

1.4 กำกับการใช้งานสถาปัตยกรรมองค์กร

1.5 ริเริ่มการวางแผนโครงการภายใต้รัฐบาลดิจิทัล

1.6 จัดเตรียมทรัพยากรเพื่อการบูรณาการสำหรับองค์กรดิจิทัล

1.7 ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล

1.8 เก่งกระบวนการ เข้าใจองค์กรดิจิทัล และสื่อสารต่อยอดการเปลี่ยนแปลง

1.9 นำการพัฒนาคนพันธุ์ใหม่ (Digital DNA) สำหรับพัฒนาองค์กรดิจิทัล

1.10 ประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงาน

1.11 ใช้โปรแกรมดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานประจำ

1.12 ปฏิบัติตามกฎหมาย กรอบธรรมาภิบาล และหลักปฏิบัติที่ดีด้านดิจิทัล

1.13 ปฏิบัติตามข้อตกลงระดับการให้บริการและกระบวนการทำงานร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ความรู้ที่จำเป็น

2.1 ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมโยงทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศกับหน่วยงาน และแผนการดำเนินงานขององค์กรเพื่อการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวทาง วิธีการในการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล

2.4 ความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมองค์กรและการกำกับ

2.5 ความรู้ด้านการจัดโครงการ

2.6 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสร้างทีม และการจัดการเครือข่ายการทำงาน

2.7 ความรู้เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน

2.8 ความรู้เกี่ยวกับการบริการจัดการ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ

2.9 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเป็นหัวหน้าที่ดี การสอนงาน และการบริหารผลการปฏิบัติ

3. สมรรถนะ

3.1 วิสัยทัศน์

3.2 การวางกลยุทธ์ภาครัฐ

3.3 ศักยภาพเพื่อนำการเปลี่ยนแปลง

3.4 สอนงานและมอบหมายงาน

สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้อำนวยการ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ขององค์กร นำนโยบายสู่การปฏิบัติ กำกับติดตามการใช้เทคโนโลยี การขับเคลื่อนองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของธรรมาภิบาลและ กฎหมาย รวมไปถึงความสามารถพัฒนาบุคลากรในการในการปฏิบัติงานด้านดิจิทัล เพื่อศักยภาพ ในการเปลี่ยนแปลง

4.4 ความสำคัญของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ความสำคัญของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีได้มีนักวิชาการ กล่าวไว้ดังนี้

ชุลีกร นवलสมศรี (2563, หน้า 203) กล่าวว่า เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกด้าน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรภาครัฐจะเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเข้าถึงและประเมินข้อมูล การจัดการข้อมูล การผลิตและการสร้างสื่อข้อมูล จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ เพิ่มศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านดิจิทัลให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมถึงการสร้างนวัตกรรมในงานและบริการภาครัฐที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับงานภาครัฐให้เป็นงานที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ฉันทนา ปาปัดดา และ ประชุนันท์ นิลสุข (2556, หน้า 2) กล่าวว่าความสำคัญของการบริหารด้านเทคโนโลยีไว้ว่าการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและทุกหน่วยงานทุกองค์กรได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน ช่วยให้การดำเนินงานเร็วขึ้นมีความถูกต้อง แม่นยำ ดังนั้น การนำเทคโนโลยีมาใช้จะต้องมีผู้รับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจนและในปัจจุบันได้มีการกำหนดตำแหน่ง

บริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นทางการทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงภาคการศึกษาด้วย

สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันโดยมุ่งเน้นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร รวมไปถึงจะต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีทางการศึกษาว่าเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการมิเช่นนั้นตัวผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่สามารถนำพองค์กรก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐกฤตา ทองพงษ์ (2564) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สมรรถนะในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สมรรถนะในการใช้และจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสมรรถนะในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการและเหตุผล (2) จุดมุ่งหมาย (3) เนื้อหาหลักสูตร (4) สื่อการพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ (5) ระยะเวลาการพัฒนา (6) การวัดและประเมินผล (7) ประโยชน์จากการพัฒนา (8) กระบวนการพัฒนา และ (9) รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้ ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร พบว่า มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 3) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจากการอภิปรายกลุ่ม พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้กับหลักสูตรร้อยละ 100 และมีข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้จริงควรนำผลการพัฒนาไปเปรียบเทียบกับเป้าหมาย โดยเน้นการปฏิบัติจริงโดยใช้สื่อดิจิทัลแทนการใช้กระดาษ

วริษา ลิทธิคง (2566) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่จังหวัดเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า สมรรถนะส่วนบุคคลและภาพรวมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะด้านไอทีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านไอทีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้ วิสัยทัศน์ ควรเป็นผู้มีความรู้ กล้าคิดนอกกรอบ กำหนดทิศทางที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และสามารถนำไอทีไปประยุกต์ใช้ในทุกด้านของการบริหารจัดการ กลยุทธ์ ควรสามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบมูลค่างบประมาณการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดสรรบุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล ศักยภาพในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนานวัตกรรมให้สามารถทำงานออนไลน์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทางการศึกษา และนำผลการนิเทศไปปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการ และในการจัดการเรียนการสอนและการมอบหมายงาน ควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรม สร้างเวทีการแข่งขัน และทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลไอทีได้

เยาวลักษณ์ ชื้อสัตย์ (2564) การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสหวิทยา เขต 8 (ศรีนครอัจจะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการไอทีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ไอทีเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการไอทีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สรุปได้ดังนี้ 2.1) ความสามารถในการใช้และบริหารจัดการไอทีเพื่อการศึกษาและการทำงานอย่างเหมาะสม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาใดสาขาหนึ่ง ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่เห็นความจำเป็นในการนำไอทีมาใช้ในการเรียนการสอน จึงควรจัดให้มีการอบรมและฝึกฝนทักษะด้านไอทีเพิ่มเติม 2.2) ความสามารถในการประเมินการใช้ไอ

ที่เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ พบว่า ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินการใช้ไอทีเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นควรนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรและผู้มาเยี่ยมชม 2.3) ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ไอทีเพื่อการศึกษา พบว่าผู้บริหารขาดความตระหนักถึงถึงความสำคัญ สาเหตุคือ เครื่องมือและอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ทำงานซ้ำ เครื่องมือบางอย่างมีราคาแพง อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาค่อนข้างสูง และงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ ควรจัดให้มีการระดมทุนเพื่อการศึกษาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น

พรภวิชัย อุ่นวิเศษ (2564) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยี และครูที่จำแนกตามตำแหน่งงานและขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 4) การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยี และครูที่จำแนกตามตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารมี 3 ด้านที่ต้องพัฒนา คือ 1) การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนการส่งเสริมและจัดการเทคโนโลยี และ 3) จริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัย

ไพบรมา ธรรมกิจวัฒน์ (2560) การส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นทักษะเชิงพหุทักษะ ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ 1) ทักษะด้านนวัตกรรม ประกอบด้วย 3 ทักษะ คือ 1.1) ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 1.2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์เทคโนโลยี และ 1.3) ทักษะด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ทักษะด้านสังเคราะห์ข้อมูล 3) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้งานด้านการบริหารจัดการ และ 4) ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ 2. แนวทางการส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นทักษะเชิงพหุทักษะ รวมทั้งสิ้น 234 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะด้านนวัตกรรม ประกอบด้วย 3 ทักษะ คือ 1.1) ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (33 ทักษะ) 1.2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์เทคโนโลยี (36 ทักษะ) 1.3) ทักษะด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล (24 ทักษะ) 2) ทักษะด้านสังเคราะห์ข้อมูล (48 ทักษะ) 3) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้งานด้านการบริหารจัดการ (48 ทักษะ) และ 4) ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ (45 ทักษะ)

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Hameed Olalekan Bolaji (2022) ทำการศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่แท้จริงสำหรับผู้บริหารในมหาวิทยาลัย: จากมุมมองการสอนไปจนถึงความท้าทายในด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เนื่องจากจุดแข็งในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการบริหาร เช่น การจัดเก็บข้อมูล การจัดการความรู้ และการตัดสินใจ โซลูชัน ICT สำหรับการบริหารและการจัดการจึงได้รับความนิยมในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ในที่นี้ เพื่อสนับสนุนกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ตลอดจนเพื่อให้บรรลุเครื่องมือที่แท้จริงสำหรับผู้บริหารในมหาวิทยาลัยเอกชน วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือการได้รับความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน ICT เครื่องมือที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ และ ประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้ ICT สำหรับงานธุรการและการจัดการในมหาวิทยาลัย เห็นได้ชัดว่าขาดความมุ่งมั่นจากผู้ดูแลระบบ ขาดกลยุทธ์ด้านไอซีที การขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดการ ICT และผู้บริหารที่มีทักษะต่ำ เป็นสาเหตุที่ทำให้การใช้ ICT ในมหาวิทยาลัยไม่ดี เหตุผลอื่นๆ ที่ส่งผลให้มีการใช้งาน ICT ไม่เพียงพอ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอและแหล่งจ่ายไฟไม่สม่ำเสมอ บทความนี้นำเสนอการสำรวจวรรณกรรมเกี่ยวกับการประยุกต์ ICT และประสิทธิภาพในการบริหารมหาวิทยาลัย ข้อค้นพบนี้ให้ข้อมูลเชิงลึกว่าผู้ดูแลระบบอาจปรับปรุงและขยายการใช้ ICT ในหน้าที่การบริหารรายวันอย่างไร เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น สุดท้ายนี้ จะมีการสำรวจข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงความเข้าใจและการปฏิบัติด้าน ICT

Ukpoma Esther (2019) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้แอปพลิเคชัน ICT สำหรับการบริหาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา การศึกษาได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางว่าเป็นช่องทางแห่งความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ เป็นกุญแจสำคัญสู่ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิธีการต่อสู้กับการว่างงานและรากฐานของความเท่าเทียมทางสังคม ช่วยเพิ่มการแพร่กระจายของพลังทางการเมือง การขัดเกลาทางสังคม และวัฒนธรรม เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศ (ICT) มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ปัจจุบันแอปพลิเคชันด้านการบริหาร ICT กำลังได้รับความนิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากมีความสามารถในการอำนวยความสะดวกในกิจกรรมการบริหาร ตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูลไปจนถึงการจัดการความรู้และการตัดสินใจ บทความนี้จะพิจารณาวรรณกรรมต่างๆ อย่างคร่าว ๆ เกี่ยวกับความหมายของ ICT ประเภทของการใช้งาน และการนำไปใช้เพื่อกิจกรรมการบริหารที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน การศึกษาเผยให้เห็นแนวโน้มที่ผู้ดูแลระบบจะดันสุดและเพิ่มการใช้ ICT ในงานธุรการประจำวัน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ขอแนะนำให้ผู้บริหาร โรงเรียนควรพัฒนาความรู้และการปฏิบัติด้าน ICT โดยให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้รับการฝึกอบรมเป็นครั้งคราวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

Linh Bang Nguyen (2023) ทำการศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้กลายเป็นส่วนสำคัญในโปรแกรมการศึกษาทั่วโลก แม้จะมีประโยชน์ที่โดดเด่นในด้านการศึกษาที่นักเรียนและผู้บริหารส่วนใหญ่รับรู้ แต่ความท้าทายหลักในการนำ ICT มาใช้ในการจัดการศึกษายังคงมีอยู่ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนประสบการณ์ระหว่างประเทศในการประยุกต์ ICT ในการบริหารการศึกษาและนโยบายที่เกี่ยวข้องในเวียดนาม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าการรับรู้ถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้ ICT ในการบริหารการศึกษาจะมีความหลากหลาย แต่การประยุกต์ใช้ ICT ก็มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการบริหารการศึกษานอกจากนี้การประยุกต์ใช้ ICT ยังมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาทั้งในระดับสามัญและระดับอุดมศึกษา การศึกษายังระบุถึงความท้าทายหลายประการที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ ICT นอกจากนี้ยังมีการหารือเกี่ยวกับนโยบายการประยุกต์ใช้ ICT ในการบริหารการศึกษาในเวียดนาม โดยสรุป การวิจัยเสนอข้อเสนอแนะหลายประการเพื่อให้มีนโยบายที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ ICT ในการบริหารการศึกษาของเวียดนาม

Simin Ghavifekr (2019) ทำการศึกษาเรื่อง การบูรณาการ ICT ในการศึกษา: การรวมตัวกันเพื่อการเรียนการสอน การปรับปรุง ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา การเติบโตอย่างรวดเร็วของ ICT ได้กลายเป็นหนึ่งในหัวข้อที่สำคัญที่สุดที่นักวิชาการด้านการศึกษารื้อกัน เนื่องจากความสามารถของ ICT ในการสอนแบบไดนามิกและเชิงรุกและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลปัจจุบันนี้ครูจำเป็นต้องบูรณาการ ICT ในการสอนประจำวันและแทนที่

วิธีการดั้งเดิมด้วยเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย จุดเน้นหลักของบทความนี้เกี่ยวกับประสิทธิผลของการบูรณาการ ICT ในการศึกษา มากกว่าโดยเฉพาะบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุระดับทักษะด้านคอมพิวเตอร์และความรู้ของครูประถมศึกษาในด้านการเรียนการสอนกระบวนการ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของบทความนี้คือเพื่อระบุระดับของการบูรณาการ ICT ในกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาครูโรงเรียน ครูทั้งหมด 61 คนจากโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ 10 แห่งใน Klang Valley ประเทศมาเลเซีย ได้รับการสุ่มเลือกให้ทำสิ่งนี้ให้สำเร็จแบบสอบถามการสำรวจการศึกษาเชิงปริมาณ การค้นพบนี้ให้ความกระจ่างว่าครูส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้ทั่วไป และครูอีกหลายคนมากกว่านั้นมักใช้ ICT ในห้องครูในการทำงานมากกว่าการใช้ในห้องเรียนเพื่อการเรียนการสอน ยิ่งกว่านั้นยังแสดงผลลัพธ์อีกด้วยว่าครูควรมีความพร้อมในด้านไอซีทีที่อยู่เสมอความสามารถและทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้บนพื้นฐาน ICT โอกาสสำหรับนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ อนาคตการศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาบูรณาการ ICT ด้านอื่น ๆ เป็นพิเศษจากมุมมองการจัดการเช่นการวางแผนเชิงกลยุทธ์และนโยบาย

Alice Susan Wanjala (2013) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีการสื่อสารในการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมของรัฐในกิมิลีลี อำเภอ Bungoma County ประเทศเคนยา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของครูเกี่ยวกับระดับความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ICT ขอบเขตการใช้งาน ICT ผลของการใช้ ICT ในการบริหาร และกลยุทธ์ที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการใช้งานได้ของ ICT ในการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยมของรัฐ การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการรัฐบาล ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในภาคการศึกษา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่กำลังศึกษาอยู่จึงได้รับการทบทวนตามนั้น การศึกษาได้รับคำแนะนำจากการเผยแพร่ทฤษฎีนวัตกรรม ประชากรเป้าหมายคือกลุ่มรองสาธารณสุขทั้งหมดยี่สิบห้าคนโรงเรียน ครู 344 คนในเขตกิมิลีลี ผู้วิจัยได้นำการวิจัยแบบผสมผสานมาใช้กระบวนการที่ใช้นักการสำรวจภาคตัดขวางและปรากฏการณ์วิทยา ทั้งความน่าจะเป็นและใช้ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบไม่น่าจะเป็นเพื่อเลือกตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยสิบสองตัวอย่าง โรงเรียนมัธยมของรัฐที่เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ครูใหญ่มีจุดมุ่งหมายเลือกขณะที่ครูคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและแบบง่าย ที่ผู้ตอบแบบสอบถามรวมครูใหญ่ 12 คน และครู 160 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับครู คู่มือการสัมภาษณ์ครูใหญ่ คู่มือการสังเกตและคู่มือการวิเคราะห์เอกสาร ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้รับถูกสรุปเพื่อการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ Statistical Package for Social Sciences (SPSS) Version 20.0 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่นเป็นค่าเฉลี่ย ความถี่ และเปอร์เซ็นต์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแสดงเป็นตารางและกราฟข้อมูลเชิงคุณภาพถูกนำเสนอ

ในรูปแบบการบรรยาย ผลการศึกษาพบว่าพื้นฐานดังกล่าวฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ICT มีจำหน่ายในโรงเรียนส่วนใหญ่แต่ยังไม่เพียงพอ โดยสิ้นเชิงใช้ในการปฏิบัติงานธุรการ แม้ว่าอาจารย์จะยินดียอมรับอย่างเต็มที่ก็ตาม ICT ในการบริหาร การใช้งานในการบริหารถูกจำกัดอยู่เพียงงานธุรการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ความไม่เพียงพอของฮาร์ดแวร์หรือการขาดซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง กลยุทธ์ในการปรับปรุงการใช้งานของ ICT ในการบริหารโรงเรียนได้รับการเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับได้รับโครงสร้างพื้นฐานและการใช้งาน ICT แล้ว ในที่สุดก็มีข้อเสนอแนะหลายด้าน

Grygorenko (2021) ทำการศึกษาเรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเพื่อการจัดตั้งความสามารถด้านสารสนเทศและการสื่อสารของครู กระบวนการศึกษาต้องจัดการความต้องการให้ตรงตามข้อกำหนดสมัยใหม่ทั้งหมดกิจกรรมการศึกษาซึ่งไม่สามารถเกิดขึ้นได้หากไม่มีการสร้างข้อมูลที่เหมาะสมและความสามารถในการสื่อสารของครู จุดมุ่งหมายของการศึกษาคั้งนี้คือการระบุสภาพสมัยใหม่ของการก่อตัวและการปฏิบัติด้านข้อมูลและการสื่อสารความสามารถของครูในกระบวนการทัศนคติความเป็นจริงทางการศึกษาของยูเครน หน้าที่ของเราคือการเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติของประเทศชั้นนำในยุโรปและทิศทางที่คาดการณ์ไว้ของการศึกษาปี 2030 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านดิจิทัลของครูในฐานะผู้จัดการกิจกรรมการศึกษา จุดเด่นในกระบวนการเพิ่มขนาดความสามารถด้านข้อมูลและการสื่อสารของครูถูกครอบครองโดยความเหมาะสมเงื่อนไขในการสร้างสภาพแวดล้อมด้านข้อมูลและการสื่อสารสำหรับการก่อตัวของครูในอนาคตของสถาบันอุดมศึกษา วิธีการของการรวบรวม การวิเคราะห์ และการจัดระบบ การจัดระบบข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสมัยใหม่เงื่อนไขการพัฒนาสมรรถนะในการใช้สารสนเทศและคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีโดยครูชาวยูเครนและทั่วโลกถูกนำมาใช้ในกระบวนการของศึกษา การประเมินความพร้อมของครูชาวยูเครนในการจัดการศึกษาออนไลน์ถูกสร้างขึ้นในบริบทของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาทั่วโลก ตามโลกผู้เชี่ยวชาญ การระบาดใหญ่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและไม่สามารถย้อนกลับไปในแนวคิดสมัยใหม่เกี่ยวกับการเรียนรู้ บทบาทของครูในกระบวนการศึกษา ชุดสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ XXI

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods research) 3 ระยะ มีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 ระยะการวิจัย

โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวังแต่ละระยะของการวิจัยแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังภาพที่ 3

<p>สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1</p>	<p>3. วิเคราะห์หาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของข้อมูล</p>	<p>ความเหมาะสมและ เป็นไปได้</p>
--	---	-------------------------------------

ภาพที่ 3 ระยะเวลาวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวัง

**ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1**

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,066 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 74 คน และครูผู้สอน จำนวน 992 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 รวมทั้งสิ้น จำนวน 283 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) กำหนดตามตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สำหรับใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932: 179) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2) วิเคราะห์และกำหนดขอบเขตของเนื้อหากำหนดกรอบแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) บุญชม ศรีสะอาด (2554)

4) รวบรวมข้อมูลสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบ เสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

5) นำแบบสอบถามได้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สำนวนภาษาและหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of item Objective Congruence: IOC) จำนวน 3 ท่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปยุตติฐฐา มาเชก	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ภัทธราวุธ รักกลิ่น	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.ณัฐฉาน พุเต็มวงศ์	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7) นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation)

8) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ส่งหนังสือนำและแบบสอบถาม Google Form ในรูปแบบ QR CODE ในห้องรับเอกสารของแต่ละโรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรีเขต 1

3) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผ่านทาง Google Form ตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรี เขต 1

4.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป

1) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรีเขต 1 มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้ สถิติพื้นฐาน การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน ตามแนวคิด Best (1981) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) และจัดลำดับ ความต้องการจำเป็น โดยนำเสนอผลในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) จากสูตรการคำนวณของ สุวิมล ว่องวานิช (2558)

$$PNI_{Modified} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 1 จำนวน 2 คน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และได้รับความเหมาะสมในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

2. เป็นผู้ที่ได้รับรางวัลหรือมีผลงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นที่ประจักษ์ในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

3. เป็นผู้บริหารในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลหรือมีผลงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มที่ 2 จำนวน 2 คน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure) สัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร รวมถึงใช้อุปกรณ์เพิ่มเติมที่ได้รับการยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุด อาทิ เครื่องบันทึกเสียง และการจดบันทึก

2.2 การสร้างเครื่องมือและหาคุนภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) นำผลจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดเรียงลำดับความสำคัญในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

2) รวบรวมข้อมูลสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบ เสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3) นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง จำนวน 3 ท่าน

4) นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผ่านการปรับปรุงแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview)

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 โดยพิจารณาการตอบคำถามจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

5.2 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน โดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เป็นผู้ที่มีความสนใจและใช้ประโยชน์จากแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3. เป็นผู้มีความสมัครใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่มและประสงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ข้อคำถามในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2.2 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) สร้างข้อคำถาม และนำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

2) นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง จำนวน 3 ท่าน (ชุดเดิม)

3) นำข้อคำถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้อง ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง โดยการสนทนากลุ่ม

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากคำตอบของข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอเป็นความเรียง เพื่อนำผลไปใช้ประกอบการวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

5.2 สถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ

5.3 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

6. จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา (เลขที่การรับรอง G-HU197/2567) ผู้วิจัยดำเนินการเชิญชวนกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยตามหลักการและขั้นตอนมาตรฐานที่กำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยคำนึงถึงอิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยสิทธิในการตอบหรือไม่ตอบคำถามใดๆ สิทธิในการบอกยุติการให้ความร่วมมือ การรักษาความลับไม่เปิดเผยข้อมูลอันเป็นความลับหรือข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดผลเสียหาย และทำลายข้อมูลดิบทันที เมื่อเสร็จสิ้นการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากผู้ให้ข้อมูลยินดียินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงมีการลงลายมือชื่อในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่มกับผู้เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพพึงประสงค์
PNI _{Modified}	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ระยะ สอดคล้องตาม วัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง 283 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการตอบแบบสอบถาม ได้จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (n)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	82	28.98
ครูผู้สอน	201	71.02
รวม	283	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 283 คน จำแนกตามตำแหน่ง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.98 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 71.02

1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การเสริมสร้างสมรรถนะด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่คาดหวัง			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านภาวะผู้นำและ วิสัยทัศน์ในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4.17	0.21	มาก	2	4.67	0.59	มากที่สุด	4
2. ด้านการสนับสนุนการ จัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	4.23	0.37	มาก	1	4.78	0.67	มากที่สุด	3
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริม และการจัดการสมรรถนะ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4.01	0.27	มาก	4	4.81	0.71	มากที่สุด	1
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	3.94	0.29	มาก	5	4.57	0.65	มากที่สุด	5
5. ด้านความรู้และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4.08	0.32	มาก	3	4.80	0.62	มากที่สุด	2
รวม	4.09	0.29	มาก		4.73	0.65	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย

4.17 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 3.94

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมา คือ ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 4.80 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 4.57

ตารางที่ 5 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	4.29	0.2	มาก	4.71	0.59	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์	4.15	0.22	มาก	4.63	0.57	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา	4.34	0.22	มาก	4.67	0.61	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา	3.89	0.22	มาก	4.68	0.57	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ	4.18	0.21	มาก	4.65	0.59	มากที่สุด
รวม	4.17	0.21	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.29 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 3.89

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.68 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ มีค่าเฉลี่ย 4.65

ตารางที่ 6 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการ พัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อ ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วย การใช้เทคโนโลยีการศึกษา	4.34	0.41	มาก	4.85	0.71	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่ หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมใน การเรียนรู้	4.32	0.35	มาก	4.69	0.64	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยี การศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการ เรียนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	0.37	มาก	4.78	0.67	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา	4.07	0.39	มาก	4.81	0.67	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ บุคลากรได้พัฒนาทักษะวิชาชีพด้าน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วย เทคโนโลยีการศึกษา	4.19	0.34	มาก	4.77	0.64	มากที่สุด
รวม	4.23	0.37	มาก	4.78	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนรู้

ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.32 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 4.07

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.85 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 4.81 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.69

ตารางที่ 7 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ	3.88	0.22	มาก	4.78	0.75	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน	4.12	0.28	มาก	4.81	0.71	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา	4.04	0.29	มาก	4.79	0.67	มากที่สุด

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ	4.13	0.31	มาก	4.86	0.68	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่	3.89	0.25	มาก	4.81	0.76	มากที่สุด
รวม	4.01	0.27	มาก	4.81	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.13 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน มีค่าเฉลี่ย 4.12 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.88

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงานและผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่ มีค่าเฉลี่ย 4.81

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี การศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.78

ตารางที่ 8 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร

ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความ ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือ ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุก คน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	3.79	0.28	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ บังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความ ปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบน เครือข่ายของสถานศึกษา	4.11	0.29	มาก	4.56	0.71	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.92	0.31	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญา ในการนำเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	3.94	0.28	มาก	4.51	0.63	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ พัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการ นำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ใน สถานศึกษา	3.95	0.27	มาก	4.54	0.67	มากที่สุด
รวม	3.94	0.29	มาก	4.57	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านจรรยาบรรณและ ความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา นโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.95 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 3.79

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านจรรยาบรรณและ ความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.58 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.51

ตารางที่ 9 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้ งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ICT)	4.11	0.33	มาก	4.81	0.61	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มา ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.28	มาก	4.79	0.61	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) ได้อย่าง เหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา	4.23	0.42	มาก	4.86	0.62	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ ระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS)	3.91	0.34	มาก	4.76	0.65	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจและสามารถใช้โปรแกรม พื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน	4.16	0.25	มาก	4.76	0.67	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียน ออนไลน์ (E-Learning)	4.18	0.29	มาก	4.78	0.59	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจในหลักการงานเบื้องต้นของ เว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการ เว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาได้	4.29	0.23	มาก	4.89	0.63	มากที่สุด

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความ เข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้ การรวบรวมสื่อวัตกรรมการเรียน การสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ	3.94	0.39	มาก	4.75	0.63	มากที่สุด
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการ จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียน อยู่เสมอ	3.98	0.35	มาก	4.80	0.61	มากที่สุด
รวม	4.08	0.32	มาก	4.80	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.23 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.89

สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.89 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถ

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.86 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.75

1.3 ผลการวิเคราะห์ความจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index: PNI) เพื่อใช้ประกอบการออกแบบแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 10-15

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยรวมและรายด้าน

การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.17	4.67	0.12	5
2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.23	4.78	0.13	4
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.01	4.81	0.20	1
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.94	4.57	0.16	3
5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.08	4.80	0.18	2
รวม	4.09	4.73	0.16	

จากตารางที่ 10 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ค่าดัชนีความ

ต้องการจำเป็นรวมเท่ากับ 0.16 เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 3 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.20, ข้อ 5 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.18, ข้อ 4 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.16, ข้อ 2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.13, และข้อ 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	4.29	4.71	0.10	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์	4.15	4.63	0.12	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา	4.34	4.67	0.08	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา	3.89	4.68	0.20	1
5. ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ	4.18	4.65	0.11	3
รวม	4.17	4.67	0.12	

จากตารางที่ 11 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและ

วิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12 เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.20, ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12, และข้อ 5 ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.11

ตารางที่ 12 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษา	4.34	4.85	0.12	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้	4.32	4.69	0.09	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยืดหยุ่นเป็นสำคัญ	4.25	4.78	0.12	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา	4.07	4.81	0.18	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้บุคลากรได้พัฒนาทักษะวิชาชีพด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา	4.19	4.77	0.14	2
รวม	4.23	4.78	0.13	

จากตารางที่ 12 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ

0.13 เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.18, ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้บุคลากรได้พัฒนาทักษะวิชาชีพด้านการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.14, และข้อ 3 ผู้บริหาร สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยืดหยุ่นเป็นสำคัญ มีค่า ดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12

ตารางที่ 13 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการ สมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหาร จัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมี ประสิทธิภาพ	3.88	4.78	0.23	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษา ได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับ แนวทางที่กำหนดในแผนงาน	4.12	4.81	0.17	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการ กระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา	4.04	4.79	0.19	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นการแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้ สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ	4.13	4.86	0.18	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับ เทคโนโลยีใหม่	3.89	4.81	0.24	1
รวม	4.01	4.81	0.20	

จากตารางที่ 13 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุน

ส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการ
 จำเป็นเท่ากับ 0.20 เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุง
 โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับเทคโนโลยีใหม่ มีค่าดัชนีความต้องการ
 จำเป็นเท่ากับ 0.24, ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี
 การศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.23, และข้อ 2
 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.19

ตารางที่ 14 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
 สื่อสาร

ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยใน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทาง เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.79	4.67	0.23	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและบังคับใช้ มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของ สถานศึกษา	4.11	4.56	0.11	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมใน การปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.92	4.58	0.17	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการ คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำ เทคโนโลยีเพื่อศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	3.94	4.51	0.14	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา นโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยี เพื่อศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	3.95	4.54	0.15	3
รวม	3.94	4.57	0.16	

จากตารางที่ 14 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.16 เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.23, ข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.17, และข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.15

ตารางที่ 15 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)	4.11	4.81	0.17	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.89	4.79	0.23	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา	4.23	4.86	0.15	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS)	3.91	4.76	0.22	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน	4.16	4.76	0.14	6

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ใน การสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning)	4.18	4.78	0.14	6
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการดำเนินงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และ สามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษาได้	4.29	4.89	0.14	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจใน การจัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็น ระบบ	3.94	4.75	0.21	3
9. ผู้บริหารสถานศึกษาความรู้ในการจัดกิจกรรม พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ	3.98	4.80	0.21	3
รวม	4.08	4.80	0.18	

จากตารางที่ 15 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.18 เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.23, ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.22, และข้อ 8 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ ข้อ 9 ผู้บริหารสถานศึกษาความรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.21

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต

1

จากการศึกษา พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรวมเท่ากับ 0.16 เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 3 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.20, ข้อ 5 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.18, ข้อ 4 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.16, ข้อ 2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.13, และข้อ 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำผลการศึกษา ไปใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการเลือกสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดด้วยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) รวมจำนวน 4 ท่าน ดังนี้

1. นายวีรวุฒิ เกตุจันทงค์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบางเบิ่ง
2. นายกิตติศักดิ์ แสงทอง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดตาลล้อม
3. นายฉัตร ก่อนกี	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหนองน้ำเขียว
4. นายสุรเชษฐ์ พินิจกิจ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลบ้านบึง (อำนาจคุณูปถัมภ์)

จากการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสามารถสรุปแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับความต้องการจำเป็นได้ดังนี้

ตารางที่ 16 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา

รายการ	แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
<p>ลำดับที่ 1</p> <p>ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและ การจัดการสมรรถนะ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร</p> <p>ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ รองรับเทคโนโลยีใหม่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวกับสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารเพื่อให้ได้ข้อมูลจุด แข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค 2. สำรวจความต้องการใช้บริการทรัพยากรเทคโนโลยี สารสนเทศและประเมินความพร้อมของโรงเรียน ครู และ ผู้เรียน ตามสภาพความเป็นจริงและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดสรรเครื่องมือ และอุปกรณ์เทคโนโลยี สารสนเทศที่มีคุณภาพเหมาะสมกับต้องการของผู้ใช้งาน และ ความพร้อมของสถานศึกษา 3. จัดให้มีกระบวนการส่งเสริม กระตุ้น และเสริมแรงครูให้ใช้ ประโยชน์ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็ม ศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กำหนดแนวทางปฏิบัติ ระดับสถานศึกษา การนิเทศการสอน การให้รางวัลเชิดชู เป็น ต้น 4. จำเป็นต้องวางนโยบาย แผนงาน โครงการที่ชัดเจนสำหรับ พัฒนา การลงมือปฏิบัติการตรวจสอบประเมินและการ ปรับปรุงแก้ไขกำหนดโครงการกำหนดงบประมาณ ตลอดจน การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

รายการ	แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
<p>ลำดับที่ 2</p> <p>ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ บุคลากรงบประมาณ และบริหารทั่วไป สนับสนุนการฝึกอบรมให้กับบุคลากรและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้ในด้านการเลือกใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง สร้างโอกาสในการใช้เทคโนโลยีให้แก่ครูในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดเป็นนโยบายภาคบังคับ กำหนดเป็นแผนที่ให้คุณครูแต่ละรายวิชาได้ใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันในการเรียนการสอน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
<p>ลำดับที่ 3</p> <p>ด้านจรรยาบรรณกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา จัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดอบรมให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปฏิบัติทางสังคมกฎหมายและจรรยาบรรณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนดนโยบาย ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจรรยาบรรณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครู ประกาศบังคับใช้และประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการรับรู้นโยบายข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจรรยาบรรณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

รายการ	แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
<p>ลำดับที่ 4</p> <p>ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสนับสนุนให้ผู้สอนได้เข้ารับการอบรม พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานต้นสังกัด และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับครูผู้สอน 3. วิเคราะห์สถานภาพปัจจุบัน สถานภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
<p>ลำดับที่ 5</p> <p>ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุพันธกิจ พัฒนาทักษะการใช้ อุปกรณ์การสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2. กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำความรู้มาจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงการผลิตสื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารให้ครอบคลุมงานด้านต่างๆภายในสถานศึกษา กล่าวคือนอกกรอบ ขยาย องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. ควรกำหนดนโยบาย โครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีในด้านการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น

จากตารางที่ 16 พบว่า แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน 16 แนวทาง โดยนำผลเรียงลำดับตามน้ำหนักความต้องการที่ได้จากค่า PNI ดังนี้

1. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำด้านการศึกษาดำเนินการต้องสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบูรณาการเทคโนโลยีอย่างครอบคลุม และ “ส่งเสริมสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการบรรลุวิสัยทัศน์” (ผู้บริหารคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2568) โดยทำหน้าที่กำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการ ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและประเมินผลแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา

1.1 มีนักวางแผนที่มีวิสัยทัศน์

ผู้นำต้องร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์ และดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี อำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการใช้และสื่อสารเทคโนโลยี สนับสนุนและพัฒนานโยบายที่ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวกับสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารเพื่อให้ได้ข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค และส่งเสริมให้ครูและนักศึกษานำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุพันธกิจ พัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์การสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ควรกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร ออกแบบแผนปฏิบัติการ สร้างนโยบาย กำหนดภารกิจ กำหนดวัตถุประสงค์หลัก กำหนดปรัชญาขององค์กร วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พัฒนาและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางเลือก และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีแผนงานที่เน้นการมองอนาคตร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การวางแผนด้วยวิสัยทัศน์จึงมีความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการจัดการและครอบคลุมงานต่างๆ ภายในโรงเรียน “กล้าคิดนอก

กรอบ ขยายความรู้” (ผู้บริหารคนที่ 2, สัมภาษณ์, 2568) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จัดทำแหล่งการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรภายนอก และทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้เหล่านี้ได้ กำหนดทิศทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุภารกิจได้ และควรพัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

1.3 กำหนดแผนงานและโครงการ

มีการกำหนดแผนงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำความรู้มาจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการผลิตสื่อ นวัตกรรมในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า มีการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดการนำแผนงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการประเมินผลแผนงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการพัฒนาแผนงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4 การประเมินแผนงานและโครงการ

การกำหนดประเมินแผนงานและโครงการที่ช่วยให้กระบวนการปฏิบัติตามแผนงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิผลเป็นประจำทุกปี และเป็นไปตามกรอบเวลาประเมินแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนครูให้บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ากับการจัดการเรียนรู้และพัฒนาครูเฉพาะกลุ่มตามวัย สักยภาพในการเรียนรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนั้นการประเมินแผนงานและโครงการจึงต้องมีการอธิบายรายละเอียดโครงการอย่างละเอียดเพื่อให้ครอบคลุมถึงข้อมูลที่ต้องตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ จึงได้เสนอแบบจำลองการประเมินแผนงานและโครงการอย่างเป็นระบบโดยอธิบายและตัดสินคุณค่าของโครงการตามหลักการของโครงการนั้นๆ

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีและส่งเสริมการใช้งานระบบการจัดการและปฏิบัติการที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการพัฒนาบุคลากรการจัดสรรงบประมาณการสนับสนุนและให้บริการทรัพยากรเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอตามความจำเป็นของบุคลากร และตามความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ “ความต้องการจำเป็นในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” (ผู้บริหารคนที่ 3, สัมภาษณ์, 2568) นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและบุคลากรที่มีทักษะในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และระดับนานาชาติ รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ร่วมกันได้

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียน

ควรสร้างตระหนักรู้ สร้างทัศนคติให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน “ส่งเสริมและสร้างโอกาสในการเรียนรู้” (ผู้บริหารคนที่ 3, สัมภาษณ์, 2568) ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ ช่องทางการสร้างสรรค์ผลงานและบริการชุมชน นอกจากนี้สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ ควรจัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีศักยภาพและปริมาณเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็ปัจจัยเบื้องต้นในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ครูควรสร้างโอกาสในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากการสังเกตในสถานการณ์จริง การทดลอง การค้นคว้าจากสื่อสิ่งพิมพ์ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.2 จัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล “เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้” (ผู้บริหารคนที่ 2, สัมภาษณ์, 2568) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม และใช้

ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี การศึกษา อีกทั้งมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสม และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนของครู ควรใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อ ต่างๆ ควรมีแหล่งเรียนรู้ภายในที่ครอบคลุมทุกกลุ่มการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะการคิดและการทำงาน ส่งผลให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาอย่างมีตรรกะ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีแหล่ง เรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง DLIT DLTV มัลติมีเดีย สมาร์ทโฟน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ เป็นต้น

2.3 เสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารการเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ การจัดการ สารสนเทศ การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐเพิ่มขึ้น ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้าน ดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งการสร้างสรรค่นวัตกรรมการทำงาน และการให้บริการของรัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการยกระดับงานของภาครัฐเป็นงานที่มีคุณค่า สูงขึ้น นอกจากนี้ควรมีการนิเทศเพื่อกระตุ้นและผลักดันให้ครูเกิดความตระหนักในการทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงาน บรรลุผลได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความตระหนัก สร้างทัศนคติให้ครูและ นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดกิจกรรม “ส่งเสริม และสนับสนุน การ ใช้ ICT” (ผู้บริหารคนที่ 2, สัมภาษณ์, 2568) เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของครูและนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ ช่องทางการสร้างสรรค์ผลงานและบริการ ชุมชน ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้กับครูผู้สอน

3.1 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ความสามารถทางเทคโนโลยี คือ ความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และมีคุณธรรม โดยให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การทำงาน การศึกษาเรียนรู้ และการพัฒนาตนเอง โดยโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในการจัดการเรียนรู้ เช่น ผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ เป็นต้น เนื่องจาก “เทคโนโลยี ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา” (ผู้บริหารคนที่ 2, สัมภาษณ์, 2568) และมีการสนับสนุนให้ผู้สอนได้เข้ารับการอบรม พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานต้นสังกัดและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 จัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ศูนย์เหล่านี้มักจัดเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุด จึงทำให้เกิดคำว่าห้องสมุดเสมือนจริงหรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์เหล่านี้มีประโยชน์ในการมีทรัพยากรข้อมูลสำหรับการศึกษาในสาขาการศึกษาต่างๆ ทั้งในรูปแบบสื่อสำเร็จรูป เช่น ซอฟต์แวร์ เทปวิดีโอ ซีดีรอม สื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ หรือชื่อเว็บไซต์ต่างๆ ควรสร้างระบบคัดลอกและดัชนีเพื่อให้ค้นหาได้ง่าย นอกจากนี้ควรสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานและขั้นสูง แก่นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ยกกระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถ นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ และสนับสนุนพัฒนาการด้านการศึกษานักเรียน ครูผู้สอน บุคลากรในโรงเรียน และควรวางพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

3.3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี

พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงานวางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา บูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่น ๆ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับเทคโนโลยีใหม่ และวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบัน สถานภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร ควรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เสถียรภาพและความปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรได้รับการพัฒนาโดยจัดทำโครงการพัฒนาระบบกู้คืนข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ฉุกเฉิน จัดทำโครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความปลอดภัยเครือข่าย และจัดทำโครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพการบริการ โดยจัดทำโครงการพัฒนาเว็บไซต์ระบบสารสนเทศกลาง จัดทำโครงการพัฒนาเว็บไซต์ระบบบริการข้อมูล รวมทั้งพัฒนาและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการให้บริการ

4. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตั้งแต่ขั้นการรวบรวมข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การประยุกต์ใช้งานข้อมูล ฯลฯ จนกระทั่งการสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสม “การสร้างการเรียนรู้ยังคงขับเคลื่อน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนได้ดำเนินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ” (ผู้บริหารคนที่ 4, สัมภาษณ์, 2568) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยไม่มีข้อจำกัดของเวลา สถานที่ และระยะทาง

4.1 การจัดการข้อมูลและสารสนเทศ

การจัดการข้อมูลและสารสนเทศ (Data; & Information Management) เป็นการมีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการสื่อสารในการจัดการข้อมูลหรือสารสนเทศต่างๆ ที่ได้มาใหม่ โดยจัดทำหรือดัดแปลงให้อยู่ในรูปของดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้งานต่างๆ ได้ในภายหลัง เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ในการบริหารงาน สามารถเรียกใช้ได้ตลอดเวลา ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เช่น การเก็บรักษาในรูปแบบเอกสาร เทป บันทึกเสียง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4.2 ประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความรู้ ความเข้าใจระบบการประเมินผล สามารถประเมิน และดำเนินการนิเทศการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา สามารถวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายเป้าหมาย มาตรฐาน และตัวชี้วัดความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยี ออกแบบเครื่องมือประเมินและมอบหมายผู้รับผิดชอบการประเมินได้อย่างเหมาะสม โดย “เทคโนโลยีเป็นทางเลือกในการเรียนที่ตอบสนองการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนได้” (ผู้บริหารคน

ที่ 1, สัมภาษณ์, 2568) นำผลการประเมินมาปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีกระบวนการหรือวิธีการวิเคราะห์การศึกษาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ ผลกระทบต่างๆ ของโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายหรือนโยบายที่ตั้งไว้หรือกระบวนการประเมินนี้จะมีลักษณะที่เป็นกระบวนการขององค์กรที่มุ่งพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการต่างๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ หรือเป็นเรื่องที่ควรมุ่งให้เกิดการวางแผนที่ดีได้ในอนาคต ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการตรวจสอบความพร้อมหรือความไม่พร้อมในเรื่องต่างๆ ว่าควรปรับปรุงหรือแก้ไขส่วนใด แผนที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว จึงจำเป็นต้องอาศัยการประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินงานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการประเมินโครงการจะเป็นข้อมูลให้บุคลากรของ โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

4.3 จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมบนพื้นฐานต้องยึดหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน “เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” (ผู้บริหารคนที่ 4, สัมภาษณ์, 2568) และเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและความรู้สึกดีๆ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สนับสนุนการสอนและการเรียนรู้ในทักษะศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและความไว้วางใจที่ยึดหยุ่นภายในโรงเรียนและชุมชน สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้คือสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้และเงื่อนไขรอบตัวผู้เรียนที่ส่งผลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้ และเป็นสถานที่ที่ผู้คนเรียนรู้ อาจรวมถึงพื้นที่ทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน โรงเรียนหรือสถานที่ทำงาน พื้นที่เสมือนจริง เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัล หรือพื้นที่ไฮบริดที่ผสมผสานองค์ประกอบทางกายภาพและดิจิทัล สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาโดยปรับตัวตามความต้องการของนักเรียน นั่นหมายความว่าครูจะต้องปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา นอกจากนี้ ควรเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ระดับโลกและออกแบบสภาพแวดล้อมที่เพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะการคิดทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ และเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับอนาคตของการทำงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการศึกษา บุคลากรงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

5. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายบังคับใช้หลักปฏิบัติทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา อีกทั้งจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดการอบรมให้ความรู้แก่ ครู บุคลากร และนักเรียน “เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด” (ผู้บริหารคนที่ 4, สัมภาษณ์, 2568) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบและปลอดภัยซึ่งต้องมีความเข้าใจในประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและรูปแบบการตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเหล่านี้ และเพื่อสร้างนโยบาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ของครู

5.1 ส่งเสริมและบังคับใช้นโยบายการความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและบังคับใช้นโยบายการความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยออนไลน์ และส่งเสริมการทรัพยากรเทคโนโลยีที่ถูกลิขสิทธิ์ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนและมุ่งเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย โดยรักษาความปลอดภัย จัดสรรทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร “กำกับ ประเมิน ติดตาม” (ผู้บริหารคนที่ 3, สัมภาษณ์, 2568) เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้งานให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาในสถานศึกษาได้ทุกคนมากยิ่งขึ้น จัดอบรมให้ความรู้และปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปฏิบัติทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ การกำหนดมาตรการควบคุมภายใน การจัดทำแนวปฏิบัติและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

5.2 จัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย

จัดให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยสำหรับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา จัดให้มีเครื่องมือเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ควรจัดให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยสำหรับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในสถาบันการศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใน

เครือข่ายสถาบันการศึกษา ควรมีการวิเคราะห์อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมของอาคาร อุปกรณ์ อุปกรณ์กีฬา หรือวัสดุอันตราย และจัดสภาพแวดล้อมเหล่านั้นให้เหมาะสม ควรมีกฎและระเบียบข้อบังคับที่ทำให้สภาพแวดล้อมเหล่านั้นปลอดภัย นอกจากนี้ อาจจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความปลอดภัย

5.3 บังคับใช้และประชาสัมพันธ์

บังคับใช้และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับนโยบาย กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ส่งเสริมและบังคับใช้ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในเครือข่ายสถานศึกษา มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์และอธิบายให้บุคลากรทราบถึงประโยชน์ของการใช้ไอซีทีในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดความสามารถด้านไอซีทีเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ควรสื่อสารความคิดเห็น ข่าวสาร ข้อเท็จจริงไปยังกลุ่มอื่นเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร ครู นักศึกษา และชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือ รวมทั้งช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ผู้วิจัยสังเคราะห์ประเด็นหลักสำคัญ แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากบทสัมภาษณ์ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การสังเคราะห์ประเด็นหลักสำคัญจากบทสัมภาษณ์

รายการ	แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
1. นายวีรวุฒิ เกตุจำนงค์	<p>“ส่งเสริมสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการบรรลุวิสัยทัศน์”</p> <p>“เทคโนโลยีเป็นทางเลือกในการเรียนที่ตอบสนองการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนได้”</p> <p>“ส่งเสริม และสนับสนุน การใช้ ICT”</p>
2. นายกิตติศักดิ์ แสงทอง	<p>“กล้าคิดนอกกรอบ ขยายความรู้”</p> <p>“เทคโนโลยี ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา”</p> <p>“เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียน”</p>
3. นายฉัตร ก่อแก้ว	<p>“ความต้องการจำเป็นในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร”</p> <p>“กำกับ ประเมิน ติดตาม”</p> <p>“ส่งเสริมและสร้างโอกาสในการเรียนรู้”</p>
4. นายสุรเชษฐ์ ฟินิจกิจ	<p>“เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด”</p> <p>“เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”</p> <p>“การสร้างการเรียนรู้ยังคงขับเคลื่อน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนได้ดำเนินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ”</p>

จากตารางที่ 17 สรุปได้ว่าแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน เสนอมาในบทสัมภาษณ์ พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ตามขอบข่ายสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5 ด้าน เพื่อให้ได้แนวทางที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ตามสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนในสถานศึกษา
2. เป็นผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์จากแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา
3. เป็นผู้มีความสมัครใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่มและประสงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา

ซึ่งการสนทนากลุ่มนี้ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้เข้าร่วม โดยสรุปประเด็นการสนทนากลุ่มเรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ตามขอบข่ายสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการ

สมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา (n = 8)

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	40	100.00	เหมาะสม	40	100.00	เป็นไปได้
2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	40	100.00	เหมาะสม	36	90.00	เป็นไปได้
3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	38	95.00	เหมาะสม	37	92.50	เป็นไปได้
4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	40	100.00	เหมาะสม	37	92.50	เป็นไปได้
5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	69	95.83	เหมาะสม	65	90.28	เป็นไปได้
รวม	227	98.17	เหมาะสม	215	93.06	เป็นไปได้

จากตารางที่ 18 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 227, ร้อยละ 98.17) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกด้าน

โดยแนวทางที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 215, ร้อยละ 93.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกด้าน โดยด้านที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (n = 8)

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
5. ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
รวม	40	100.00	เหมาะสม	40	100.00	เป็นไปได้
			สม			ได้

จากตารางที่ 19 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและ

วิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 40, ร้อยละ 100) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกแนวทาง

ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 40, ร้อยละ 100) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกแนวทาง

3. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยืดหยุ่นเป็นสำคัญ	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้

ด้านการสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะ การคิด การตัดสินใจ และการ แก้ปัญหา	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้บุคลากรได้พัฒนาทักษะวิชาชีพ ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
รวม	40	100.00	เหมาะสม	36	90.00	เป็นไปได้

จากตารางที่ 20 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 40, ร้อยละ 100.00) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกแนวทาง

ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 36, ร้อยละ 90.00) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกแนวทาง โดยแนวทางที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่

3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (n = 8)

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา	7	87.50	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับเทคโนโลยีใหม่	7	87.50	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
รวม	38	95.00	เหมาะสม	37	92.50	เป็นไปได้

จากตารางที่ 21 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 38, ร้อยละ 95.00) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกแนวทาง โดยแนวทางที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน และ 4. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ

ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 37, ร้อยละ 92.50) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกแนวทาง โดยแนวทางที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่

5. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความ ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา เครื่องมือทางเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม และบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับ ความปลอดภัยและการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของ สถานศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบาย ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม กฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำ เทคโนโลยีเพื่อศึกษามาใช้ใน สถานศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วม ในการพัฒนานโยบายกฎหมาย	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้

ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความ ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
ลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา						
รวม	40	100.00	เหมาะสม	37	92.50	เป็นไปได้

จากตารางที่ 22 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา 1 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 40, ร้อยละ 100.00) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมทุกแนวทาง

ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 37, ร้อยละ 92.50) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกแนวทาง โดยแนวทางที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ความถี่และร้อยละของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)	7	87.50	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS)	7	87.50	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning)	8	100.00	เหมาะสม	8	100.00	เป็นไปได้

ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล	ความถี่	ร้อยละ	แปลผล
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้	7	87.50	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้คลังความรู้การรวบรวมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ	8	100.00	เหมาะสม	7	87.50	เป็นไปได้
รวม	69	95.83	เหมาะสม	65	90.28	เป็นไปได้

จากตารางที่ 23 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 69, ร้อยละ 95.83) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกแนวทาง โดยแนวทางที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา 5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน 6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning) 8.

ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อนวัตกรรม การเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการ และ 9. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการจัด กิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่ เสมอความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 65, ร้อยละ 90.28) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกด้าน โดยแนวทางที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ 3. ผู้บริหาร สถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่าง เหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา และ 6. ผู้บริหารสถานศึกษามี ความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผลและอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากมีความรู้ ความสามารถ และทักษะการบริหารการศึกษาที่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะด้านสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นอันดับแรก จึงมีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความรู้

และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ มีนัยกว้างแผนที่มิวิสัยทัศน์ การปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานและโครงการ และการประเมินแผนงานและโครงการ ซึ่งกำหนดทิศทางการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุพันธกิจ พัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์การสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำความรู้มาจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงการผลิตสื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารให้ครอบคลุมงานด้านต่างๆภายในสถานศึกษา กล่าวคือนอกกรอบ ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และควรกำหนดนโยบาย โครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีในด้านการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ ควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีการสร้างความตระหนัก สร้างทัศนคติให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดกิจกรรม “ส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ ICT” เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ ช่องทางการสร้างสรรค์ผลงานและบริการชุมชน ส่งเสริมสร้างขวัญ

กำลังใจสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับครูผู้สอน

2.3 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ มีการส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีและส่งเสริมการใช้งานระบบการจัดการและปฏิบัติการที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการพัฒนาบุคลากรการจัดสรรงบประมาณการสนับสนุนและให้บริการทรัพยากรเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอตามความจำเป็นของบุคลากร และตามความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมีความต้องการจำเป็นในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและบุคลากรที่มีทักษะในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และระดับนานาชาติ รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ร่วมกันได้

2.4 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ ส่งเสริมและบังคับใช้นโยบายการความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย บังคับใช้และประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายบังคับใช้หลักปฏิบัติทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา อีกทั้งจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดการอบรมให้ความรู้แก่ ครู บุคลากร และนักเรียน “เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด” เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบและปลอดภัย ซึ่งต้องเข้าใจประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและแบบจำลองการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเหล่านี้ และกำหนดนโยบาย ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครู

2.5 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ มีการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้างขวางในการคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะต้องคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม เชื่อถือได้ และทันสมัย จะต้องใช้งานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกต้อง

ไม่ขัดต่อศีลธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องเข้ารับการอบรมคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือศึกษาในโรงเรียนตัวอย่าง ตลอดจนสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไปให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1

3.1 ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 227, ร้อยละ 98.17) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกด้าน โดยแนวทางที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.2 ความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 215, ร้อยละ 93.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกด้าน โดยด้านที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นความสามารถในการชักจูง และส่งเสริม

การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหารสู่ระบบบริหารสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถบริหารจัดการความเข้ากันได้หรือความกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับนโยบายตลอดจนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเป็นระบบในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ผู้นำสร้างระบบ สนับสนุน และส่งเสริมที่กระตุ้นความต้องการจากการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้นและดูแลให้ความต้องการนั้นสม่าเสมอ สนับสนุนให้ครูพยายามใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้ใช้งานเข้าถึงได้ง่ายขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้มากขึ้น จึงส่งผลให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มากขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชันชนก เป็นทอง (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรภาดา โพธิ์บุบผา (2564, หน้า 142) ได้ศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการ เรียนการสอนสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑลัญญ์ อรรคชาติ (2557, หน้า 1) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1

2.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีนักวางแผนที่มีวิสัยทัศน์ การปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานและโครงการ และการประเมินแผนงานและโครงการ ซึ่งกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุพันธกิจ พัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการ

ปฏิบัติงาน กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำความรู้มาจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงการผลิตสื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารให้ครอบคลุมงานด้านต่างๆภายในสถานศึกษา กล่าวคือนอกกรอบ ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และควรกำหนดนโยบาย โครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีในด้านการจัดการเรียนรู้ และการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้สร้างแรงบันดาลใจและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีความตระหนักในการที่จะปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ และสนับสนุนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและองค์กรในท้องถิ่นด้วยการบริหารงบประมาณที่เหมาะสม มีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดเป็นสัญญาณที่ต้องทำ มีการพัฒนาวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติที่เป็นจริง (Make the Vision Reality) โดยการแปลงวิสัยทัศน์สู่แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ผู้บริหารยังโดดเด่นในเรื่องความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและบูรณาการวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการสนับสนุน ส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริง การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์กับความสำเร็จต้องอาศัยการตระหนักรู้ของเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับความสำคัญและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังที่ สุริยา งามเจริญ (2557, หน้า 198-199) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในองค์กร คือ ความสามารถในการกำหนดและกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ร่วมกันสู่ความเป็นจริงบนพื้นฐานของกระบวนการวิจัย นอกจากนี้อภิวิชญ์ สนลอย (2565, หน้า 99) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศในสถานศึกษาให้ทันสมัย และนำเสนอประโยชน์ของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ และสนับสนุนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ ในห้องเรียน รวมทั้งบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานตลอดเวลาเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานของครู

2.2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาระบบ

การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีการสร้างความตระหนัก สร้างทัศนคติให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดกิจกรรม “ส่งเสริม และสนับสนุน การใช้ ICT” เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณช่องทางการสร้างสรรค์ผลงานและบริการชุมชน ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีความรู้ความมั่นใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เป็นแบบอย่างและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีที่หลากหลายที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร มีการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านการเรียนรู้และการมีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูให้นำเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม นอกจากนี้มีการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการใช้ ICT และเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงและจัดหา Software Open Source เพื่อให้ครูได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดังที่ สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะด้าน เทคโนโลยี และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย 3) จัดให้มีแหล่งเรียนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้

2.3 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการส่งเสริมสนับสนุนครูและนักเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีและส่งเสริมการใช้งานระบบการจัดการและปฏิบัติการที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการพัฒนาบุคลากรการจัดสรรงบประมาณการสนับสนุนและให้บริการทรัพยากรเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอตามความจำเป็นของบุคลากร และตามความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อความก้าวหน้าในการดำเนินการตาม

แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมีความต้องการจำเป็นในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและบุคลากรที่มีทักษะในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และระดับนานาชาติ รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ร่วมกันได้ ทั้งนี้เนื่องจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการอย่างมีเป้าหมาย รวบรวมข้อปรับปรุงจากการเทียบเคียงตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน เพื่อปรับปรุงบุคลากรและนักเรียน สร้างเครือข่ายด้านการจัดการเทคโนโลยี มีการส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีการศึกษาภายใต้ระบบการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องสร้างระบบสนับสนุนที่กระตุ้นความต้องการผลิตภัณท์ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น และต้องแน่ใจว่าความต้องการนั้นยังคงอยู่โดยสนับสนุนให้ครูพยายามใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน พวกเขาต้องพยายามโน้มน้าวและโน้มน้าวผู้ที่ลังเลหรือลังเลที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ใช้เทคโนโลยีในด้านต่างๆ ของการทำงาน และพัฒนาองค์กรให้เป็นต้นแบบด้านการจัดการเทคโนโลยี ดังที่ จันทนา ปาปัดดา และ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2556, หน้า 16) ได้นำเสนอเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงเพื่อการศึกษาแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี ได้แก่ 1) การวางแผนและวางนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาในอนาคต 2) การจัดการองค์กรเกี่ยวกับวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และการวางกำลังคนให้เหมาะสม 3) การสั่งการ โดยการบังคับบัญชา และสั่งการให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนด 4) การประสานงาน ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง 5) การควบคุม โดยการควบคุมงานภายในให้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยตามนโยบายที่กำหนด และ ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ (2558, หน้า 162-164) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ระบบ ICT เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงประโยชน์ของการนำ ICT มาใช้ในการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้ความสามารถด้าน ICT เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานบุคลากร

2.4 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการส่งเสริมและบังคับใช้นโยบายการความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย บังคับใช้และประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายบังคับใช้หลักปฏิบัติทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา อีกทั้งจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดการอบรมให้ความรู้แก่ ครู บุคลากร และนักเรียน “เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด” เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ

และปลอดภัย ซึ่งต้องเข้าใจประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและแบบจำลองการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเหล่านี้ และกำหนดนโยบายข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครู ทั้งนี้เนื่องจากการจัดให้มีเครื่องมือเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้การสนับสนุนและเป็นแบบอย่างในการใช้ข้อมูลโดยไม่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม ให้การสนับสนุนและเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการปฏิบัติและการบริหารงานการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรอบคอบ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม ดังที่งานวิจัยของ ธนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 229-237) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งพบว่า มีองค์ประกอบครอบคลุมถึงด้านจริยธรรม กฎหมาย และความปลอดภัย โดยผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างการเข้าถึงที่เท่าเทียมกัน การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการด้านความปลอดภัย การสนับสนุนและสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้แล้วผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้ง สุนันทา สมใจ (2561, หน้า 359) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านจริยธรรม กฎหมายและความปลอดภัย คือ สังคม กฎหมาย และจริยธรรม ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยการสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2.5 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีแนวทางการเสริมสร้างคือ มีการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้างขวางในการคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะต้องคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้อง

เหมาะสม เชื่อถือได้ และทันสมัย จะต้องใช้งานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกต้อง ไม่ขัดต่อศีลธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องเข้ารับการอบรม คัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือศึกษาในโรงเรียนตัวอย่าง ตลอดจนสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไปให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา ที่ครอบคลุมถึงความรู้และการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการชักจูง ชักจูง และ ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และสามารถจัดการความเข้ากันได้หรือความกลมกลืนระหว่าง เทคโนโลยีและนโยบายได้ มีการกระตุ้นให้กลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์แลกเปลี่ยนความรู้และ ส่งข่าวสารที่มีประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนและให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับจริยธรรมทาง วิชาการในการค้นหาและอ้างอิงข้อมูล และส่งเสริมการสร้างและใช้งานเว็บไซต์การจัดการความรู้ ออนไลน์ (KM) ในโรงเรียน พัฒนารฐานข้อมูลข้อมูลการศึกษาแบบบูรณาการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558, หน้า 88-90) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของด้าน การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งพบว่า องค์ประกอบครอบคลุมเกี่ยวกับด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ 1) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ทางอิน ทอร์เน็ต 2) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รับ-ส่ง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) 3) มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ (Smartphone), แท็บเล็ต (Tablet) อีกทั้ง ชนกฤต พรหมนันท์ (2559, หน้า 229-237) ได้กล่าวถึง ความรู้และการใช้เทคโนโลยี ว่าผู้บริหรต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยี ต้อง ตามทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รู้จักประเภทของเทคโนโลยีที่มีอยู่ และสามารถเลือกใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้งานในชีวิตประจำวัน ทั้งส่วนตัวและการทำงาน ฝ่ายบริหาร โรงเรียนต้องกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นประจำ สร้างทีมเพื่อใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการทำงาน ให้ความช่วยเหลือทีมโดยสร้างโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับผู้ใช้ เทคโนโลยีเพื่อการสอนและการเรียนรู้ และพัฒนาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ อย่างยั่งยืน

3. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม (ความถี่ 227, ร้อยละ 98.17) เมื่อพิจารณารายแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมทุกด้าน โดยแนวทางที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านจรรยาบรรณ กฏหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ (ความถี่ 215, ร้อยละ 93.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกด้าน โดยด้านที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 5 ด้าน 16 แนวทาง จัดทำจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยตรง จึงส่งผลให้แนวทางมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ สอดคล้องกับสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมุ่งพัฒนาในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌรัฐกฤตา ทองพงษ์ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ออกไปกับหลักสูตรร้อยละ 100 และมีข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้ ควรเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนากับวัตถุประสงค์ โดยเน้นการปฏิบัติจริง โดยใช้ดิจิทัลมากกว่ากระดาษ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรภาดา โพธิ์บุบผา (2564, หน้า 123) ได้ศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการ เรียนการสอนสำหรับ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้การสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการของสถานศึกษาในสังกัดบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องตามผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และคำดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. ควรนำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและนำไปสร้างเป็นหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั้งก่อนเข้ารับตำแหน่งและขณะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งขอขยายสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสอดคล้องกับคำดัชนีความต้องการจำเป็นดังนี้

2.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา และควรสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2.2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผน การวางแผน และพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ไปยังทุกหน่วยงานในสถาบันการศึกษา และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

2.3 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับเทคโนโลยีใหม่ๆ

2.4 ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา นอกจากนี้ควรจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.5 ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1. ควรมีการศึกษาข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันศึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมบริบทการศึกษา เหมาะสม และปฏิบัติได้จริงจนเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

2. ควรรักษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เช่น นโยบายด้านการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา งบประมาณที่โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เป็นต้น

3. ควรมีการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กรกต ขาวสะอาด. (2559). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล. (2546). *คัมภีร์การวิเคราะห์และออกแบบระบบ*. กรุงเทพฯ: บริษัทเคทีพี คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอนซัลท์.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2547). *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- จรูณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- พิชญาน์ จุ้ยเจริญ. (2558). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครู สังกัดองค์การ บริหารส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพฯ : ก. พลพิมพ์.
- จรัส อติวิทยาภรณ์. (2558). *หลักการและทฤษฎีการบริหารทางการศึกษา*. สงขลา: เหมการพิมพ์ สงขลา.
- ฉันทนา ปาปัดถา และปรัชญนันท์ นิลสุข. (2556). *ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงเพื่อ การศึกษาแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์*. *วารสารวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์*, 8(1), 51-66 .
- ชฎาภรณ์ สวงนแก้ว และฝ่ายวิชาการ. (2548). *CPB Computer 4*. กรุงเทพฯ: ฟีนี.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2557). *ภาวะผู้นำร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21*. *วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 1(1), 304-306.
- ณัฐกฤตา ทองพงษ์. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*

ประถมศึกษาศุภราชธานี เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์มจร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาเมฏราชวิทยาลัย, 9(2), 253-265.

ณัฐกรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ และจรัส อติวิทยากรณ์. (2563). ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะ
การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้. วารสาร
สันติศึกษาปริทรรศน์, 8(2), 489- 499.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

คณัฏ เทียนพุ่ม. (2550). *ความสามารถในทฤษฎี คร.คณัฏ เทียนพุ่ม*. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ. อาร์. อิน
ฟอร์ เมชัน แอน พับลิเคชัน จำกัด.

ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.

ดาวนภา หัตยานนท์. (2556). *การศึกษาศมรรถนะการบริหารของผู้บริหารระดับกลาง สังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). *การศึกษาศภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารงาน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี, อุบลราชธานี*.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2557). *การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ :
สหธรรมิก.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : ติรณ. สาร.

ชนกฤต พรหมนันท์. (2559). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. คุษณินิพนธ์ปรัชญา
คุษณิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*.

ชั้นชนก เป้นทอง. (2560). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. สารนิพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

- ชนพร มากระจัน. (2558). *ทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- นิรภาดา โพธิ์บุบผา. (2564). *โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารการบริหารและนิตศการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 12(2), 113-123.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน .*
- บุญรัตน์ โตทอง. (2555). (ม.ป.ป.). *หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.*
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2548). *การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก Competency ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บริษัทเอช อาร์ เซ็นเตอร์.*
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.*
- ประทวน บุญรักษา. (2555). *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2562 จาก <http://www/academia.edu/>*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.*
- ปราวีณา สุวรรณณัฐโชติ. (2541). *กรณีศึกษากระบวนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ไพรมมา ธรรมกิจวัฒน์. (2560). *การส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารบริหารการศึกษา มศว., 14(27), 34-41.*
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. Journal of Ratchathani Innovative Social Sciences, 1(1), 27.*
- พรทิพย์ ไชยพนารัตน์. (2564). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(9), 74-75.*
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2544). *แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: พรักหวาน กราฟฟิคจำกัด.*
- เพ็ญศรี ปักกะสีนัง. (2556). *การจัดการ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเลชั่น.*

- พินดา สุวรรณมาลา. (2557). *ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบึงนาราง จังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แจ่มจัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครู. ในสังคมที่ เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.*
- พระครูวิจิตรธรรมโชติ. (2551). *พุทธธรรมกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ซีเอ็ด.*
- พรชัย เจดามาน, นิตยาพร กิณบุญ และไพฑูริย์ พิมพ์ดี. (2560). *ทรัพยากรมนุษย์:มิติการบริหาร จัดการ ศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สุทรไพศาลบิวเคอร์.*
- พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์. (2564). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุค ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(9), 70–84.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- พิษณุ คนชื้อ. (2558). *บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. ภาคนิพนธ์สาขา การบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ. (2558). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการเนการศึกษาใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- การดี อนันตนาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มนตรี จำกัด.*
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2560). *ทักษะทางด้านดิจิทัล. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2562 จาก <https://dl.snr.ac.th>*
- มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. การค้นคว้า อิสระศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- มณฑลัญญ์ อรรคชาติ. (2557). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*

- เยาวลักษณ์ ซื่อสัตย์. (2564). การศึกษาสมรรถนะและแนวทางพัฒนาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสหวิทยา เขต 8 (ศรีนครอัจจะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(1), 136-147.
- รัชনীวรรณ วณิชย์ถนอม. (2548). การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์. *วารสารข้าราชการ*, 50(2548), 10-24.
- รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล. (2563). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 5(1), 1-13.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทย เพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- วิชาสุทธิ ทิพย์วงศ์. (2557). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนของครูกลุ่ม โรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิรัตน์ รัตนกำเนิด. (2557). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิศรา บุญธรรม. (2560). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิริยา สิทธิคง. (2566). *สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(1), 99-112.
- วศินี หนูนุกักดี. (2560). *การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ กรณีศึกษา กิจการเพื่อสังคมแห่งหนึ่ง*. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.
- วัลลภา ลออเอี่ยม. (2552). *การศึกษาอิทธิพลของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ที่มีต่อขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศุภมาศ วิสัชนาม. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ศิริ ถีอาสนา. (2557). *เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุกัญญา รัศมีธรรม โขติ. (2547). *Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. Productivity*. 9(53), 20-25.
- สุกิจจา พงษ์สุวรรณ. (2547). *การยอมรับของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาสถานบันการศึกษาไปสู่คณะอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2553). *เครื่องมือในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์*. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2562 จาก http://www.stabundamrong.go.th/web/book/53/b19_53.pdf
- สุธีรา สู้ภัยพาล. (2558). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานบุคคลตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*.
- สุชาลินี บุญญาพิทักษ์. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. คุษณินพนธ์การศึกษาคุษณินบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). *แนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากร ภาครัฐเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2562 จาก https://www.ocsc.go.th/digital_skills
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2562). *“ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, ”* วารสารทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล. 1: 4 – 10.

- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2548). การจัดการขีดความสามารถ (Competency). ของบุคลากร: หัวใจสำคัญในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2(6), 52.
- สมเดช สวานันต์. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี*.
- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2558). *สมเด็จพระเทพกับงานไอทีเฉลิมพระเกียรติ, เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวไกล เศรษฐกิจไทยมั่นคง*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สมนึก ภัททิยชนิ. (2551). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.
- สารีน๊ะ ดอปอ. (2553). *การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.
- สรานนท์ อินทนนท์. (2563). *ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ Digital Intelligence)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: วอลค์ ออน คลาวด์.
- สาริศา เจนเขว่า และเสวียน เจนเขว่า. (2560). การเป็นนักบริหารมืออาชีพในยุคการศึกษา 4.0. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 11(3), 268-276.
- สถวีร์รัตน์ ตั้งมีลาภ. (2558). *ศึกษาการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- สุนันทา สมใจ. (2561). *การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 350-363.
- สุริยา งามเจริญ. (2557). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- สุริยา หมดทัง. (2557). *สมรรถนะสำคัญด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 25(2), 1-12.

- สุวิมล ตีรกันันท์. (2546). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กวิวิชญ์ สนลอย. (2565). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 89-101.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ. (2553). *การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา คำพุด. (2560). *ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อุบลรัตน์ ปัจฉา. (2557). *การศึกษายุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอำเภอเคียนซา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อภิชาติ ใจชื่อ. (2557). *การศึกษายุทธศาสตร์ของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อภิรัตน์ จันทร์สีทอง. (2559). *การศึกษายุทธศาสตร์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง จังหวัดบุรีรัมย์ และตราด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต ราชภัฏรำไพพรรณี.
- กวิวิชญ์ สนลอย. (2565). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 89-101.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2560). *การพัฒนาสมรรถนะกลุ่มงาน HR บนแนวคิด 70:20:10 Learning Model*. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- อุไรวรรณ รักยิ้ม. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางกาญจนบุรี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต ราชภัฏกาญจนบุรี.

- Alice Susan Wanjala .(2013). *Teachers' perceptions of data use Communication technology in public administration Secondary School in Kimilili County, Bungoma District. KENYA.* Catholic University of East Africa
- Bailey. (1997). What makes teams work: Group effectiveness research from the shop floor to the executive suite. *Journal of Management*, 23(3), 239–290.
- Best, J.W. (1981). *Research in Education* (4th ed.). Englewood.Cliff, N.J. : Prentice Hall.
- Bolaji, H.O. (2022). Accessibility, usability, and readiness towards ICT tools for monitoring educational practice in secondary schools. *Indonesian Journal of Multidisciplinay Research*, 2(2), 257-264.
- Cambell Corbely and Nystrand. (1983). *Introduction to educational administration* (6th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). New York: Harper. & Row.
- McClelland, D. C. (1961). *The Achieving Society*. New York : D. Van Nostrand Company Ine.
- Derick Meado. (2016). The Role of the Principal in Schools. Available from <http://teaching.about.com/od/admin/tp/Role-Of-The-Principal.htm>
- Good. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Gorton. (1988). *Banking Panics and Business Cycles*. Oxford Economic Papers, 40.
- Greene. (1992). Multiple explanations for multiply quantified sentences: Are multiple models necessary? *Psychological Review*, 99,184-187.
- Grossman. (2011). Defining Mindfulness by How Poorly I Think I Pay Attention during Everyday Awareness and Other Intractable Problems in Psychology's Reinvention of Mindfulness: Comment on Brown et al. 2011. *Psychological Assessment*, 23, 1034-1040.
- Grygorenko, T.V., Zakharevych, M.A., Nieliepova, A.V. Avdieieva, O.S., & Holiuk, O.A. (2021). Improving of Educational Programs for the Formation of Information and Communication Competence of Teachers. *Propósitos y Representaciones*, 9(SPE2), e995. Doi: <http://dx.doi.org/10.20511/pyr2021.v9nSPE2.995>
- Hameed Bolaji. (2022). Information and Communication Technology as a Veritable Tool for Administrators in University: From Teaching Perspectives to Challenge in Education. *Indonesian Journal of Teaching in Science*, 2(2), 183-192.

- Hilberg J. Scott. (2008). Undergraduate students Fluency with information and Communication Technology: Perceptions and Reality. Toese University: USA. Accessed December 20, 2023. Available from <http://Proquest.umi.com/>
- Hoy and Miskel. (2001). *Educational Administration: Theory, Research and Practice* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hoy and Miskel. (2008). *Educational administration: Theory, research, and practice* (8th ed.). New York: McGraw-Hill.
- International Society for Technology in Education. (2009). *Five reasons why the 2016 ISTE Standards for Students matter*. Available from <https://www.iste.org/explore/ISTE-Standards-in-Action/Five-reasons-why-the-2016-ISTE-Standards-for-Students-matter>
- Likert. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 55.
- Lucia, A., & Lepsinger, R. (1999). *The art and science of competency models: pinpointing critical success factors in organizations*. San Francisco: Jossey -Bass.
- McKenzie. (1995). *Competence and Accountability in Education*. Brookfield : Arena Ashgate Publishing.
- Mcnerney. (1998). *Foundation of Education*. New York: Allyn & Bacon.
- Nguyen, L.B. (2023). Application of Information and Communication Technology (ICT) in Educational Administration: International Experiences and Vietnamese Policies. *Vietnam Journal of Education*, 7(3), 187–194. <https://doi.org/10.52296/vje.2023.327>.
- Schermerhorn. (1999). *Management* (5th ed.). U.S.A.: John Wiley and Sons.
- Scott B. Parry. (1997). *Evaluating the Impact of Training*. Virginia: American Society for Training and Development.
- Senge. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. London: Century Press.
- The Wallace Foundation. (2012). *The School Principal as Leader: Guiding Schools to Better Teaching and Learning*.
- Twomey, C., Shamburg, C., & Zieger, L. (2006). *Teachers as Technology Leaders: A Guide to ISTE Technology Facilitation and Technology Leadership Accreditation*. English: International Society for Technology in Education.

Simin Ghavifekr .(2019). *ICT Integration In Education: Incorporation for Teaching & Learning Improvement*. Faculty of Education, University of Malaya, MALAYSIA.

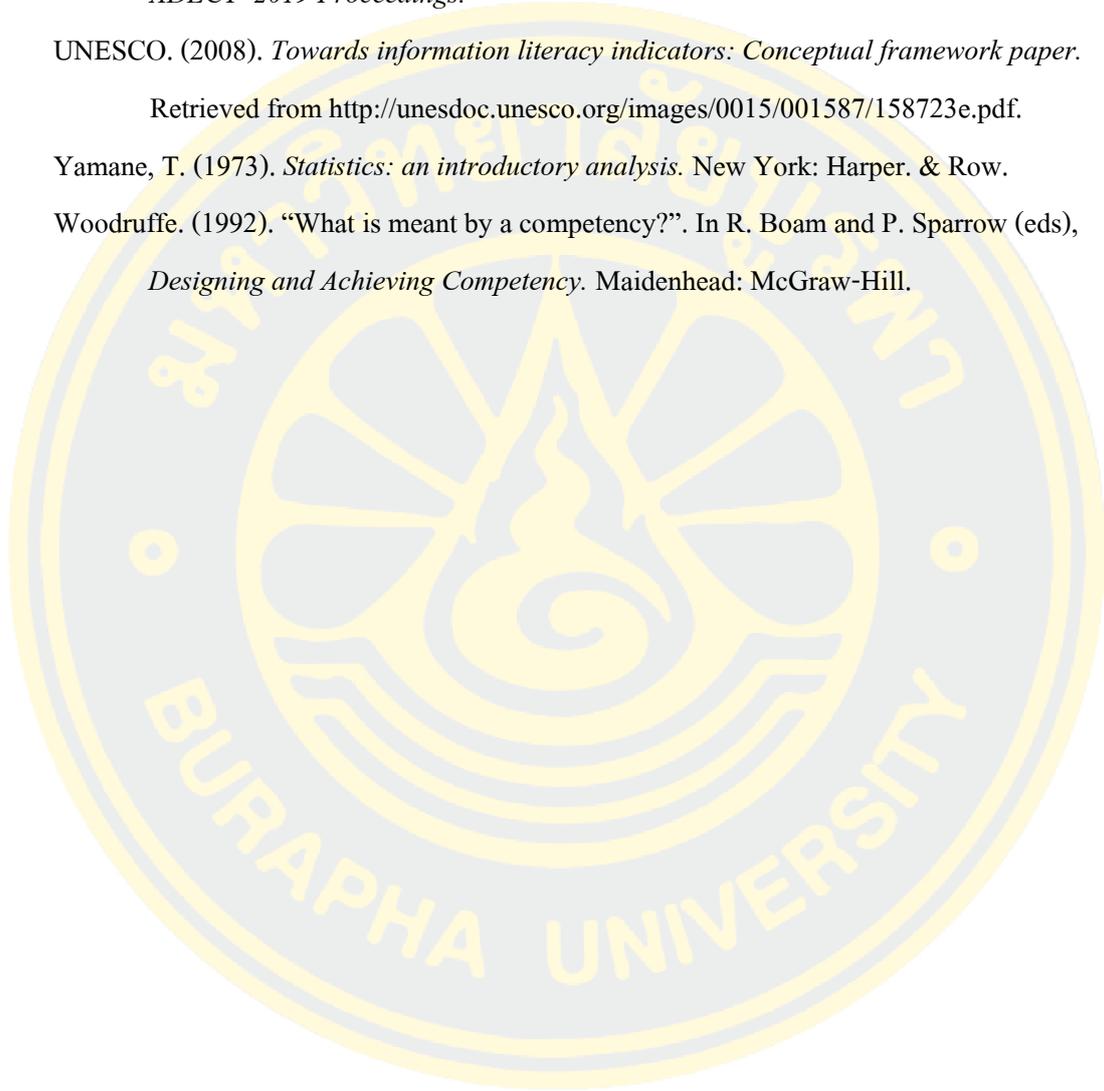
Ukpoma Esther. (2019). Use of ICT Applications for Secondary Schools Administration. *ADECT 2019 Proceedings*.

UNESCO. (2008). *Towards information literacy indicators: Conceptual framework paper*.

Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001587/158723e.pdf>.

Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper. & Row.

Woodruffe. (1992). “What is meant by a competency?”. In R. Boam and P. Sparrow (eds), *Designing and Achieving Competency*. Maidenhead: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

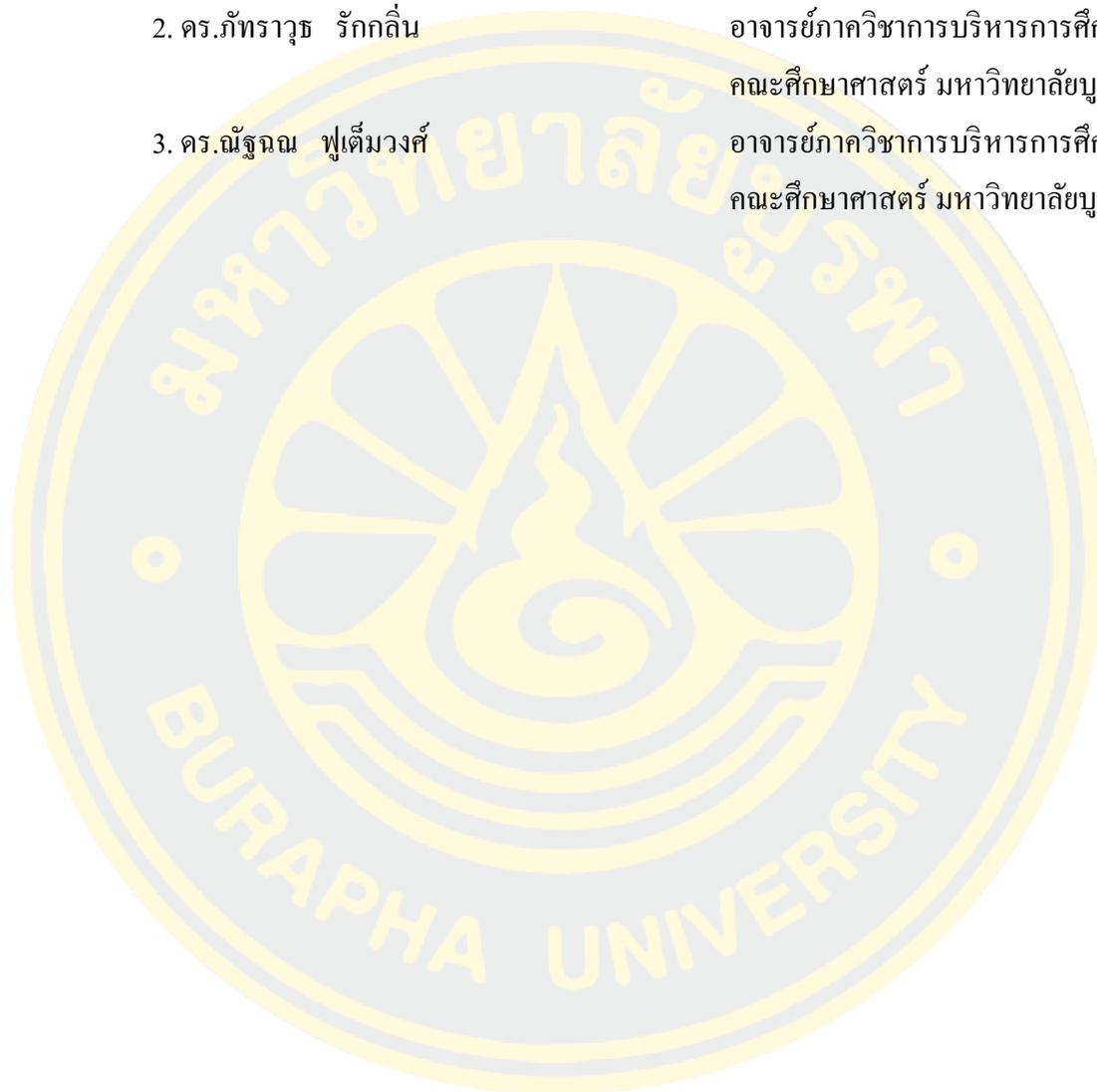

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิษฐา มาเชก	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.ณัฐฉาน พุเตี้มวงส์	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง
แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1. นายวีรวุฒิ เกตุจำนงค์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบางเป้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. นายกิตติศักดิ์ แสงทอง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดตาลล้อม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. นายณภัทร ก่อนกี ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหนองน้ำเขียว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
4. นายสุรเชษฐ์ พิณีจกิจ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลบ้านบึง (อานาจอคุณูปถัมภ์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง
การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ที่มีการตอบสนองคู่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4. ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5. ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวจิตสมัย พอกทรัพย์
นิสิตมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ประสบการณ์การทำงาน (ในโรงเรียนที่ท่านทำงานอยู่ปัจจุบัน)

- น้อยกว่า 5 ปี
 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

2. ตำแหน่ง

- ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียน, หัวหน้างาน 4 ฝ่าย, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้)
 ครู

ตอนที่ 2 การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนงาน										
13	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา										
14	ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ										
15	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่										
ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร											
16	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล										
17	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของสถานศึกษา										
18	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา										
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา										
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา										
ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร											

ข้อ	การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ICT)										
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน										
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่าง เหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา										
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ ระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS)										
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน										
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและ ใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning)										
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักการทำงาน เบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถบริหารจัดการเว็บไซต์ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้										
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการ ความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อ นวัตกรรม การเรียนการ สอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่าง เป็นระบบ										
29	ผู้บริหารสถานศึกษาความรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้แก่ครู และนักเรียนอยู่เสมอ										

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูง

นางสาวจิตสมัย พอกทรัพย์

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวจิตสมัย พอกทรัพย์

นิสิตมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อคำถามประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

หัวข้อ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะ
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. ข้อคำถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้าน
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นได้
ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษา

2. ข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามนำ

ตอนที่ 2 คำถามหลัก

ตอนที่ 3 คำถามเพื่อการสรุป

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวจิตสมัย พอกทรัพย์

นิสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 คำถามนำ

1. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 คำถามหลัก

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.1 ท่านคิดว่า แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความเหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่า แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ได้จริงหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
(Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย
ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อคำถามสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5. ผู้บริหารสนับสนุนนโยบายด้านเทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกทุกระดับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพ ที่คาดหวัง	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาจัด สภาพแวดล้อมในการเรียนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการ แก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้บุคลากรได้ พัฒนาทักษะวิชาชีพด้านการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
11. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหาร จัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาให้ชัดเจนและมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาได้ จริงตรงตามนโยบายและสอดคล้องกับแนวทางที่ กำหนดในแผนงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการกระจาย งบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ไปสู่ทุกฝ่ายงานใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14. ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการแผนกลยุทธ์ด้าน การจัดการเทคโนโลยีการศึกษาให้สอดคล้องกับ แผนงานและนโยบายด้านอื่นๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรองรับเทคโนโลยีใหม่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านจริยธรรมกฎหมาย และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						

ข้อความถามสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพ ที่คาดหวัง	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
16. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนเครือข่ายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายกฎหมายลิขสิทธิ์ในการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
21. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อความสำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพ ที่คาดหวัง	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
24. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและ สามารถใช้โปรแกรมพื้นฐานต่าง ๆ ในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในการ สร้างและใช้บทเรียนออนไลน์ (E-Learning)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการดำเนินงานเบื้องต้นของเว็บไซต์ และสามารถ บริหารจัดการเว็บไซต์เพื่อจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการ จัดการความรู้ คลังความรู้การรวบรวมสื่อนวัตกรรม การเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29. ผู้บริหารสถานศึกษาความรู้ในการจัดกิจกรรม พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ICT) ให้แก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๓๕

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ณัฐฉน พุเต็มวงค์ (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวชิตสมัย พอกทรัพย์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๐๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ อีระวนิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๙๘-๗๐๒๑๓๗๑ หรือที่ E-mail: 65920307@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

มณฑนา รังสิโยภาส์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๓๓

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐรา มาเชค (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวชิตสมัย พอกทรัพย์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๐๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลาแผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาว ธีระวงษ์ตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงการนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๙๘-๗๐๒๑๓๗๑ หรือที่ E-mail: 65920307@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ภัณฑนา รังสิโยภัส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภัส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๓๔

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวชิตสมัย พอกทรัพย์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๓๐๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สญาญ์ วีระวณิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงการเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๙๘-๗๐๒๑๓๗๑ หรือที่ E-mail: 65920307@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

มณฑนา รังสิโยภาส์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส์)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ชิตสมัย พอกทรัพย์
วัน เดือน ปี เกิด	23 มิถุนายน 2537
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	ตำบลบ้านสวน อำเภอ เมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

